

Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 50

Rozeslána dne 29. května 1992

Cena Kčs 8,-

O B S A H:

245. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 334/1991 Sb., o služebním poměru policistů zařazených ve Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, ve znění pozdějších předpisů
246. Zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání
247. Vyhláška ministerstva spravedlnosti České republiky, kterou se vydává Řád výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech České republiky

245

ZÁKON

ze dne 29. dubna 1992,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 334/1991 Sb., o služebním poměru policistů
zařazených ve Federálním policejním sboru
a Sboru hradní policie, ve znění pozdějších předpisů

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 334/1991 Sb., o služebním poměru policistů zařazených ve Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, ve znění zákona č. 1/1992 Sb. a zákon č. 143/1992 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 odst. 2 a 3 znějí:

„(2) Právní úkony ve věcech služebního poměru policistů činí jménem policejního sboru služební orgány, kterými jsou:

- a) ministr vnitra České a Slovenské Federativní Republiky ve vztahu k řediteli Federálního policejního sboru, k policistům povolaným k plnění úkolů federálního ministerstva vnitra¹⁾ a k policistům zařazeným ve službách Federálního policejního sboru, které ministr vnitra České a Slovenské Federativní Republiky vyčlenil do své podřízenosti,¹⁾
- b) náčelník vojenské složky Kanceláře prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky ve vztahu k řediteli Sboru hradní policie,
- c) ředitel policejního sboru ve vztahu k ostatním policistům,

d) vedoucí organizačních celků ve vztahu k jim podřízeným policistům, v rozsahu stanoveném ministrem vnitra České a Slovenské Federativní Republiky nebo ředitelem policejního sboru.

(3) Ve vztahu k policistům uvedeným v odstavci 2 písm. a) a b) má ministr vnitra České a Slovenské Federativní Republiky a náčelník vojenské složky Kanceláře prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky tutéž pravomoc jako ředitel policejního sboru podle § 114 a 117 ve vztahu k policistům uvedeným v odstavci 2 písm. c).“.

2. V § 3 odst. 1 písm. c) zní:

„c) splňuje vzdělání stanovené pro funkci, do které má být ustanoven; do 31. prosince 1996 lze udělit výjimku, a to pouze na základě rozhodnutí ministra vnitra České a Slovenské Federativní Republiky, náčelníka vojenské složky Kanceláře prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky nebo ředitele policejního sboru,“.

3. § 5 včetně nadpisu zní:

„§ 5

Zkušební doba

(1) Při přijetí do služebního poměru může být sjednána zkušební doba, a to nejdéle na šest měsíců.

(2) Sjednanou zkušební dobu lze se souhlasem policisty zkrátit, dosahuje-li policista v průběhu zkušební doby velmi dobrých výsledků ve výkonu služby.

(3) Nemohl-li policista konat službu ve zkušební době pro překážky ve službě, započítává se mu do zkušební doby pouze doba, po kterou nemohl konat službu pro nemoc nebo úraz, avšak nejvýše v rozsahu deseti dnů.

(4) Ve zkušební době nesmí policista samostatně provádět služební zákroky a služební úkony.¹⁾“.

4. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který včetně nadpisu zní:

„§ 8a

Propůjčení hodnosti

Policistovi lze propůjčit vyšší hodnost, než kterou má, pokud to vyžaduje výkon funkce, do které byl ustanoven, nebo jejímž výkonem byl pověřen. Vyšší hodnost lze policistovi propůjčit pouze na dobu, po kterou to vyžaduje výkon funkce, do které byl policista ustanoven nebo jejímž výkonem byl pověřen. Policistovi, jemuž byla propůjčena vyšší hodnost, náleží práva a povinnosti související s touto hodností.“.

5. Za § 10 se vkládá nový § 10a, který včetně nadpisu zní:

„§ 10a

Pověření výkonem funkce

Jestliže to vyžaduje důležitý zájem služby, může být policista na dobu nejdéle šesti měsíců pověřen výkonem jiné funkce stejné úrovně nebo funkce vyšší úrovně, než do které byl ustanoven. Po dobu, po kterou policista vykonává jinou funkci na základě pověření, nelze do funkce, do které byl ustanoven předtím, ustanovit jiného policistu.“.

6. V § 11 odst. 1 písm. c) se vypouští slovo „nebo“. Slovo „nebo“ se připojuje na konci ustanovení pod písmenem d). Za písmeno d) se doplňuje nové písmeno e), které zní:

„e) nesplňuje vzdělání stanovené pro funkci, do které byl ustanoven, a není ani studentem školy, po jejímž absolvování by splňoval vzdělání pro funkci do které byl ustanoven, přestože od jeho přijetí do služebního poměru uplynuly dva roky,“.

Na konci odstavce 1 se připojuje věta: „Policistu lze podle písmene a) přemístit nebo přeložit pouze s jeho souhlasem.“.

V odstavci 3 se za slovo „být“ vkládají slova „přemístěn na jinou funkci v místě téhož služebního působení nebo“.

V odstavci 4 se slovo „funkční“ nahrazuje slovem „tarifní“.

7. V § 15 odst. 2 druhá věta zní: „Doba pro skončení služebního poměru začíná prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení žádosti o uvolnění služebního orgánu a končí uplynutím posledního dne příštího kalendářního měsíce.“.

8. V § 16 odst. 1 písm. a) zní:

„a) pro něj v důsledku organizačních změn není jiné zařazení nebo nesouhlasí s přemístěním nebo přeložením podle § 11 odst. 1 písm. a),“.

V ustanovení pod písmenem b) se slovo „převést“ nahrazuje slovy „přemístit nebo přeložit“.

9. V § 17 odst. 2 druhá věta zní: „Doba pro skončení služebního poměru začíná prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni doručení rozhodnutí o propuštění a končí uplynutím posledního dne příštího kalendářního měsíce.“.

10. V § 20 na konci se tečka nahrazuje čárkou a připojují se slova „vždy však nejpozději uplynutím zkušební doby.“.

11. V § 28 odst. 2 včetně poznámky zní:

„(2) Jako kázeňský přestupek se vyřizuje též jednání policisty, který má znaky přestupku, pokud tak stanoví zvláštní zákon.“.

6) § 10 odst. 1 písm. a) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o pře-
stupcích.

§ 10 odst. 1 písm. a) zákona SNR č. 372/1990 Sb., o pře-
stupcích.“

12. V § 29 odst. 1 písm. b) a v odstavci 3 se slovo
„funkčního“ nahrazuje slovem „tarifního“.

13. V § 31 se vypouští odstavec 2; zároveň se zru-
šuje číslování odstavců.

14. V § 32 odst. 2 se za slovem „prominut“ vkládá
tečka a zbytek věty se vypouští.

15. V § 36 odst. 2 se vypouští druhá věta.

16. § 96 včetně nadpisu zní:

„§ 96 Odchodné

(1) Policistovi, jehož služební poměr skončil
uvolněním nebo propuštěním podle § 16 odst. 1 písm.
a) až c) a odstavce 2 písm. a) náleží odchodné, jestliže
jeho služební poměr trval alespoň šest let.

(2) Pokud dále není stanoveno jinak, činí odchod-
né za šest let trvání služebního poměru částku ve výši
posledního hrubého měsíčního služebního příjmu
a zvyšuje se za každý další ukončený rok služebního
poměru o jednu polovinu hrubého měsíčního služební-
ho příjmu, nejvýše však do výše jeho devítinásobku.

(3) Policistovi, jehož služební poměr skončil pro-
puštěním podle § 16 odst. 1 písm. c), se odchodné sni-
žuje o dvě třetiny.

(4) Policistovi, který je po skončení služebního
poměru bezprostředně přijat do jiného služebního po-
měru, odchodné nenáleží, pokud mu je nárok na od-
chodné zachován i v tomto jiném služebním poměru.“

17. § 97 včetně nadpisu a poznámky zní:

„§ 97 Platové vyrovnání

(1) Policistovi, jehož služební poměr skončil pro-
puštěním podle § 16 odst. 1 písm. a) a nemá nárok
na starobní důchod, invalidní důchod, částečný inva-
lidní důchod, důchod za výsluhu let nebo na příspěvek
za službu, náleží platové vyrovnání. Platové vyrovnání
do výše posledního čistého služebního příjmu mu nále-
ží po dobu výdělečné činnosti nebo po dobu, po kterou
je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání,^{16a)} nejdéle
však dvanáct měsíců od skončení služebního poměru.

(2) Příjemce platového vyrovnání je povinen plátcí

platového vyrovnání oznámit do osmi dnů změny sku-
tečností rozhodných pro trvání nároku na platové vy-
rovnání a jeho výplatu. Byl-li příjemce platového vy-
rovnání písemně vyzván, aby osvědčil skutečnosti roz-
hodné pro nárok na platové vyrovnání a jeho výplatu,
je povinen výzvě vyhovět. Neučiní-li tak v určené lhů-
tě, může mu být výplata platového vyrovnání zastave-
na, pokud byl na tento následek ve výzvě upozorněn.

^{16a)} Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších
předpisů.“

18. V § 99 odst. 2 se za slova „průměrného hrubé-
ho“ vkládá slovo „měsíčního“.

Odstavec 3 včetně poznámky zní:

„(3) Příspěvek podle předchozích odstavců však
nesmí přesáhnout nejvyšší výměru starobního důcho-
du.^{16b)}“

^{16b)} § 24 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení,
ve znění pozdějších předpisů.“

19. V § 101 se připojuje nový odstavec 3, který
zní:

„(3) Příjemce příspěvku je povinen plátcí příspěv-
ku oznámit do osmi dnů změny skutečností rozhod-
ných pro trvání nároku na příspěvek a jeho výplatu.
Byl-li příjemce příspěvku písemně vyzván, aby osvěd-
čil skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek a jeho
výplatu, je povinen výzvě vyhovět. Neučiní-li tak
v určené lhůtě, může mu být výplata příspěvku zasta-
vena, pokud byl na tento následek ve výzvě upozor-
něn.“

20. V § 127 se za citaci „110a,“ vkládá citace „§ 143
odst. 6,“.

21. V § 128 se připojuje nový odstavec 8, který
zní:

„(8) Je-li do služebního poměru podle tohoto zá-
kona přijat občan, který byl v jiném služebním poměru
započítává se mu délka služby v tomto jiném služeb-
ním poměru, jakož i nároky s tím související, jako kdy-
by tuto službu konal ve služebním poměru podle toho-
to zákona.“

Čl. II

1. Zkušební doba určená přede dnem 27. srpna 1991
skončí dnem účinnosti tohoto zákona, pokud
se služební orgán a policista nedohodnou jinak.
2. Pokud ke dni účinnosti tohoto zákona trvá nárok
na platové vyrovnání, doba pro jeho poskytování
se prodlužuje až do uplynutí 12 měsíců od skonče-
ní služebního poměru.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

246

ZÁKON

České národní rady

ze dne 15. dubna 1992

na ochranu zvířat proti týrání

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka.

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účel zákona

Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrčením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem.

§ 2

(1) Zakazuje se týrání zvířat jak volně žijících, tak i chovaných v lidské péči.

(2) Zakazují se všechny formy propagace týrání zvířat.

§ 3

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- chovatelem každá právnická nebo fyzická osoba, která chová zvíře nebo zvířata, obchoduje se zvířaty, provozuje jatky za účelem získávání trvalého zdroje peněžních příjmů, provádí pokusy na zvířatech nebo provozuje zoologické zahrady,
- zvířetem obratlovec kromě člověka, nikoliv však plody (féty) nebo embrya,
- pokusným zvířetem zvíře, které je použito k pokusným účelům; je s ním manipulováno a jsou vytvářeny podmínky a navozovány procesy, které v přirozených podmínkách neexistují,
- volně žijícím zvířetem zvíře, které se vyskytuje v přírodě a není v přímé péči člověka,
- zvířetem v zájmovém chovu zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti nebo osobní spotřebě,
- zvířetem v lidské péči zvíře, jež je přímo závislé na bezprostřední péči člověka,

- nebezpečným zvířetem zvíře, které v dané situaci bezprostředně ohrožuje člověka,
- nebezpečným druhem zvířete takový druh, u kterého lze předpokládat při styku s člověkem bezprostřední ohrožení člověka; nebezpečné druhy zvířat stanoví ministerstvo zemědělství České republiky (dále jen „ministerstvo“) vyhláškou,
- utrpením stav zvířete, který dlouhodobě převyšuje jeho schopnosti a způsobuje mu neobvyklou záťaž fyzickou nebo psychickou a který zvíře nemůže změnit nebo z něj uniknout,
- nepřiměřenou bolestí bolest neodpovídající povaze potřebného zákroku,
- hospodářským zvířetem zvíře využívané k hospodářským účelům, zejména skot, prasata, ovce, kozy, hrabavá a vodní drůbež, lichokopytníci, králíci, kožešinová zvířata a ryby,
- chovným zařízením zařízení, v němž jsou chována zvířata pro pokusné účely,
- dodavatelským zařízením zařízení, které dodává za úplaty zvířata určená k pokusným účelům,
- uživatelským zařízením zařízení, v němž jsou zvířata používána k pokusným účelům,
- projektem základního výzkumu soubor pokusů na zvířatech zaměřený na získávání nových poznatků,
- testací přesně popsané standardní techniky, které se periodicky neměnně opakují,
- vyhledávacím výzkumem pokusy na zvířatech sloužící k ověření vědecké domněnky,
- bezpečnostními zárukami pokusné ověření vlivu
 - prostředků určených ke klinickým zkouškám v humánní a veterinární medicíně,
 - prostředků určených pro spotřebu lidí a zvířat,
 - prostředků a přírodních sil, které mohou přímo nebo nepřímo ovlivňovat životní prostředí.

§ 4

Za týrání se považuje

- nutit zvíře k výkonům, které neodpovídají jeho fyzickému stavu a biologickým schopnostem a prokazatelně překračují jeho síly,
- podrobit zvíře výcviku nebo je použít k veřejnému vystoupení či podobným účelům, pokud je

- pro ně spojeno s bolestí, utrpením nebo poškozením,
- c) z jiných než zdravotních nebo pokusných důvodů
1. omezovat výživu zvířete,
 2. podávat zvířeti potravu obsahující příměsi nebo předměty, které mu způsobují bolest, utrpení nebo jej jinak poškozují,
 3. omezovat bez nutnosti svobodu pohybu nutnou pro zvíře určitého druhu, pokud by omezení způsobilo utrpení zvířete,
- d) vydat slabé, nevyлéčitelně nemocné, vyčerpané nebo staré zvíře, pro které je další přežívání spojeno s trvalou bolestí nebo utrpením, k jinému účelu než neodkladnému a bezbolestnému usmrcení,
- e) podávat zvířeti dopingové látky a jiné látky poškozující organismus s cílem změnit jeho výkon nebo vzhled,
- f) cvičit nebo zkoušet zvíře na jiném živém zvířeti, používat jiných živých zvířat jako lákadel, štvát zvířata proti sobě, aniž by to vyžadoval lov anebo příprava zvířete k jeho vypuštění do volné přírody,
- g) z jiných než zdravotních, hospodářských nebo pokusných důvodů amputovat části těla nebo poškozovat tkáň nebo zbavovat zvířata zubů, nejde-li o případy uvedené v § 7 odst. 3 písm. a) až g),
- h) používat podnětů, předmětů nebo bolest vyvolávajících pomůcek tak, že působí klinicky zjevné poranění nebo následné dlouhodobé klinicky prokazatelné negativní změny v činnosti nervové soustavy nebo jiných orgánových systému zvířat,
- i) podávat zvířeti bez souhlasu odborně způsobilého veterinárního pracovníka¹⁾ veterinární léčiva a přípravky²⁾ (dále jen „přípravky“) s výjimkou přípravků, které jsou volně v prodeji, provádět krvavé zákroky a injekční aplikace, pokud nejsou prováděny osobou odborně způsobilou,¹⁾ nejde-li o pokusy na zvířatech,
- j) vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,
- k) chovat zvířata tak, aby si vzájemně způsobovala utrpení,
- l) zasahovat do průběhu porodu způsobem, který neodpovídá obtížnosti porodu, zvyšuje bolest anebo poškozují zdraví matky i mláďete,
- m) zacházet se zvířetem, přepravovat je nebo je pohánět způsobem, který vyvolává nepřiměřenou bolest, utrpení nebo poškození zdraví anebo vede k jeho neúměrnému fyzickému vyčerpání,
- n) používat k vázání zvířete prostředky, které způsobují jeho poranění,
- o) usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení.

§ 5

Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře. Důvody usmrcení stanoví vyhláškou ministerstvo.

§ 6

Nikdo nesmí zvíře opustit s úmyslem se ho zbavit nebo je vyhnat. Za opuštění zvířete se nepovažuje vypuštění zvířete do jeho přirozeného prostředí, pokud je to vhodné z hlediska stavu zvířete a podmínek prostředí.

§ 7

(1) S výjimkou pokusů na zvířatech (část třetí) se mohou vykonávat zásahy, které způsobují bolest, jedině po celkovém nebo místním znecitlivění zvířete osobou odborně způsobilou.²⁾

(2) Znecitlivění se nepožaduje

- a) jestliže se při srovnatelných zákrocích na lidech znecitlivění neprovádí,
- b) pokud podle úsudku veterinárního lékaře není znecitlivění proveditelné nebo nutné anebo by způsobilo bolest větší než zákrok sám.

(3) Znecitlivění se rovněž nepožaduje při

- a) kastraci telat, selat, kůzlat, jehňat a králíků samčího pohlaví mladších 8 týdnů, kteří netrpí nějakou anatomickou vadou,
- b) odrohování nebo tlumení růstu rohů u telat ve stáří do 8 týdnů,
- c) krácení ocasu u selat, jehňat a štěňat mladších 8 dnů,
- d) odstraňování ostruhy kohoutů během prvního dne života,
- e) kauterizaci zobáků hrabavé drůbeže,
- f) extirpaci zubů savých selat,
- g) označování zvířat, zejména jejich tetováním a vrubováním uší

a jestliže je zákrok prováděn osobami odborně způsobilými.¹⁾

§ 8

Chovatel je povinen umožnit pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona a obecně závazných

¹⁾ § 25 zákona č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění zákona č. 239/1991 Sb.

²⁾ Zákon č. 87/1987 Sb.

Vyhláška č. 86/1989 Sb., o povolování ověřování, výroby, dovozu a uvádění do oběhu, používání a kontrole veterinárních léčiv a přípravků.

právních předpisů vydaných na jeho základě vstup do objektů chovu, do objektů, v nichž je provozována obchodní činnost se zvířaty, porážena hospodářská zvířata anebo prováděny pokusy na zvířatech.

ČÁST DRUHÁ

OCHRANA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT, ZVÍŘAT V ZÁJMŮVÝCH CHOVECH A VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ZVÍŘAT

Ochrana hospodářských zvířat

§ 9

Při chovu hospodářských zvířat je zakázáno

- a) chovat zvíře v izolaci, působí-li mu to utrpení, pokud to nevyžadují zvláštní předpisy,³⁾
- b) chovat zvířata v tak velkých nebo v tak uspořádaných skupinách anebo v takových prostorách,
 1. ve kterých jim míra nebo četnost vzájemných útoků působí utrpení,
 2. které neumožňují přirozený odpočinek či řádnou péči,
 3. ve kterých nemohou uspokojit své potřeby v příjmu potravy a vody anebo jiné potřeby nezbytné pro jejich život a zdraví.

§ 10

Dojde-li k poškozování zvířat prokazatelně v důsledku nevhodné technologie, je chovatel povinen tuto technologii upravit nebo změnit; jde-li o technologické zařízení a stavby, stanoví lhůty a způsob jejich úpravy nebo změny ministerstvo.

§ 11

Chovatel je povinen mít pohotově k dispozici nástroje a pomůcky k okamžitému poskytnutí první pomoci, pomoci při porodu či náhlém onemocnění a vlastní vyprošťovací nářadí odpovídající druhu chovaných zvířat a používané technologii, jakož i nástroje k okamžitému omrácení a vykrcení zvířete nacházejícího se v nevléčitelných bolestech či nevléčitelném stavu.

§ 12

(1) Porážení hospodářských zvířat vykrcením může být prováděno pouze po jejich omrácení zaručujícím ztrátu citlivosti a vnímání po celou dobu vykrcování. Jatečné zpracování zvířete před jeho vykrcením je zakázáno.

(2) Výjimky z ustanovení odstavce 1 může povolit ministerstvo pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž předpisy stanoví jiný způsob porážky zvířat.

³⁾ Zákon č. 87/1987 Sb.

Vyhláška č. 117/1987 Sb., o péči o zdraví zvířat.

⁴⁾ Vyhláška č. 80/1965 Sb., o ochraně volně žijících živočichů.

§ 13

Ochrana zvířat v zájmových chovech

(1) Každý je povinen zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zdraví zvířete.

(2) Je zakázáno chovat zvířata v zájmových chovech, jestliže chovatel nebo občan vytvořil takové podmínky chovu, že v dalších generacích zvířat na základě dědičnosti budou zvířatům chybět části těla nebo orgány nebo budou-li orgány zvířat funkčně nezpůsobivé anebo znetvořené.

(3) Chov nebezpečných druhů zvířat, a to jedinců i skupin, mimo zařízení zoologických zahrad registrovaných státem podléhá schválení okresní nebo městské veterinární správy příslušné podle místa chovu zvířete.

§ 14

Ochrana volně žijících zvířat

(1) Je zakázáno lovit zvířata

- a) pomocí želez, ok a tluček,
- b) pomocí jedovatých návnad a jedů v jakýchkoliv formách včetně plynování,
- c) do jestřábích košů a pomocí lepu,
- d) pomocí výbušnin a elektrických agregátů.

(2) Odchyt a usmrcování volně žijících zvířat, patřících do skupin karanténních škůdců, se řídí zvláštními předpisy.^{3),4)}

(3) Provozovatel odchytových zařízení je musí provozovat tak, aby odchycená zvířata nebyla týrána.

ČÁST TŘETÍ

OCHRANA POKUSNÝCH ZVÍŘAT

§ 15

(1) Za pokusy na zvířatech (dále jen „pokusy“) se považují zákroky na živých zvířatech nebo manipulace s nimi za účelem

- a) ověření vědecké domněnky a získání nových poznatků,
- b) stanovení diagnózy,
- c) vývoje a ověřování biologického produktu včetně zjištění jeho účinku a získání výrobku tohoto charakteru,
- d) testace,
- e) použití zvířete v rámci pokusného zkoumání jeho reakcí,

f) výuky.

(2) Pokusy se smějí provádět jen v uživatelských zařízeních, kterým bylo Ústřední komisí pro ochranu zvířat (dále jen „ústřední komise“) uděleno oprávnění (dále jen „akreditace“), mají potřebné odborně způsobilé pracovníky a zařízení vyhovující pro příslušný druh a množství pokusných zvířat.

(3) Pokusy mohou být povoleny pouze po ověření, že při současném stavu nelze zajistit poznatky nebo jejich využití jinými metodami nebo postupem, a to je-li předpokládána bolest, utrpení nebo poškození pokusných zvířat s ohledem na cíl pokusů eticky opodstatněna a jsou nezbytné z důvodů

- a) předcházení, poznání nebo léčení nemocí, utrpení, poškození zdraví, tělesných nesnází nebo k poznání ovlivnění fyziologických stavů a funkcí člověka nebo zvířete,
- b) poznání poškození životního prostředí,
- c) základního výzkumu a vyhledávacího výzkumu,
- d) ověřování nezávadnosti látek nebo výrobků pro zdraví člověka nebo zvířete anebo jejich účinnosti proti škůdcům,
- e) výroby sér, očkovacích látek, diagnostik, jiných biologických materiálů a léků,
- f) zachování nebo rozmnožování živého materiálu pro vědecké účely,
- g) výuky na středních a vysokých školách, v postgraduálním studiu nebo celoživotním vzdělávání občanů,⁵⁾ především v oblasti medicíny a přírodních věd, pokud účelu nelze dosáhnout jinak.

(4) Pokusy musejí být prováděny přednostně na zvířatech k těmto účelům chovaným, odpovídajících kvalitou, definovaných a standardizovaných z hlediska genetického, zdravotního stavu a podmínek jejich životního prostředí.

(5) Provádět na zvířatech pokusy za účelem vývoje zkoušení zbraní, munice a k nim příslušných zařízení je zakázáno.

§ 16

Právnícké a fyzické osoby provádějící pokusy na zvířatech jsou povinny

- a) zabezpečit, aby zvířeti nebyla působena bolest, utrpení nebo poškození nad rozsah nevyhnutelný vzhledem k účelu, který se pokusem sleduje,
- b) provádět pokusy, které způsobí větší než nepatrné bolesti jen za místního nebo celkového znecitlivění, ledaže by účel pokusu znecitlivění vyloučil,
- c) používat k pokusům působícím bolest nebo utrpení zvířata pouze jedenkrát, pokud opakování není součástí pokusů,

- d) zajistit přiměřenou péči o pokusná zvířata, zejména jejich vhodný chov, výživu, napájení, přiměřený prostor a mikroklima, a veterinární péči pro ně,
- e) připravovat a plánovat pokusy předem, používat pouze přiměřených metod a vhodných zvířecích modelů a tak snižovat množství používaných zvířat,
- f) při používání jiných než pro pokusné účely chovaných zvířat dodržovat zásady ochrany přírody a ochrany ohrožených druhů,
- g) provádět usmrcování pokusných zvířat a zvířat vyražených z pokusů bez utrpení a bolesti.

§ 17

Řídit a kontrolovat pokusy na zvířatech jsou oprávněni lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním biologického směru, pokud se během studia, postgraduálního studia nebo dalšího celoživotního vzdělávání občanů⁵⁾ prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech a kterým bylo uděleno osvědčení příslušným orgánem ochrany zvířat.

§ 18

(1) Chovná a dodavatelská zařízení jsou povinna vést a uchovávat po dobu tří let záznamy

- a) o počtu a druhu prodaných zvířat a datu jejich prodeje s uvedením jména, příjmení a adresy příjemce,
- b) o počtu a druhu uhynulých zvířat.

(2) Uživatelská zařízení jsou povinna

- a) ustavit v rámci zařízení osobu odpovědnou za péči o pokusná zvířata,
- b) zajistit veterinární péči o pokusná zvířata a jejich ošetření,
- c) vést záznamy o všech používaných pokusných zvířatech, zejména o počtu a druhu pokusných zvířat, jejich původu a datu přijetí. Tyto záznamy musí být uchovány nejméně po dobu tří let.

(3) Uživatelská zařízení zřizují odborné komise, které

- a) kontrolují plnění povinností stanovených v odstavci 2,
- b) vyjadřují se k navrhovaným projektům základního výzkumu, vyhledávacího výzkumu, testacím a bezpečnostním zárukám a předkládají je příslušnému státnímu orgánu (§ 23),
- c) povolují pracovníkům uživatelského zařízení provádění pokusů,
- d) ověřují odbornou způsobilost pracovníků se stře-

⁵⁾ § 22 a 24 zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách.

doškolským vzděláním a ošetřovatelů pokusných zvířat a vydávají o tom osvědčení,

- e) podávají souhrnné zprávy o činnosti podle písmen a) až d) příslušnému státnímu orgánu (§ 23).

(4) V každém chovném, dodavatelském nebo uživatelském zařízení musí být psi, kočky a subhumánní primáti označeni trvale identifikační značkou, dříve než jsou odstaveni od matky, s výjimkou případů, kdy tato zvířata jsou před odstavením převedena z jednoho zařízení uvedeného v odstavci 1 do jiného a není z praktických důvodů možno zvíře předem označit; v tomto případě je přijímací zařízení povinno uchovat všechny údaje zejména o matce až do označení zvířete.

(5) Ze záznamu každého zařízení musí vyplývat podrobnosti o identitě a původu každého psa, kočky a subhumánního primáta.

ČÁST ČTVRTÁ ORGÁNY OCHRANY ZVÍŘAT

§ 19

(1) Orgány ochrany zvířat jsou

- a) ministerstvo,
- b) ústřední komise,
- c) orgány veterinární správy,⁶⁾
- d) ústřední orgány státní správy, pokud do jejich působnosti spadá řízení právnických osob, jejichž předmětem činnosti je provádění pokusů na zvířatech, a Československá akademie věd (dále jen „příslušné státní orgány“).

(2) Na úseku ochrany zvířat vykonávají též ve vymezeném rozsahu působnost obce.

§ 20

Ministerstvo

Ministerstvo

- a) stanoví hlavní úkoly na úseku ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje jejich plnění,
- b) řídí výkon státní správy na úseku ochrany zvířat,
- c) spolupracuje s ostatními ústředními orgány státní správy, Československou akademií věd, vysokými školami a občanskými sdruženími, které se podílejí na plnění úkolů ochrany zvířat.

§ 21

Ústřední komise

(1) Ústřední komise doporučuje opatření a koordinuje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat.

(2) Ústřední komisi zřizuje, jejího předsedu a členy jmenuje vláda České republiky z odborníků navržených příslušnými státními orgány, Společností pro vědu o laboratorních zvířatech a občanskými sdruženími, které se podílejí na plnění úkolů ochrany zvířat.

(3) Ústřední komise

- a) projednává, koordinuje a kontroluje plnění úkolů ochrany volně žijících zvířat, hospodářských a pokusných zvířat a zvířat v zájmových chovech včetně zvířat v zoologických zahradách a předkládá příslušným státním orgánům návrhy na nezbytná opatření,
- b) vede ústřední evidenci počtu pokusných zvířat použitých pro testace, bezpečnostní záruky, projekty základního výzkumu, vyhledávací výzkum a výuku,
- c) stanovuje podmínky pro akreditaci uživatelských zařízení a pro vydání osvědčení pro chovná zařízení a dodavatelská zařízení,
- d) stanovuje okruh a rozsah znalostí potřebných pro práci s pokusnými zvířaty,
- e) rozhoduje o udělení akreditace uživatelským zařízením,
- f) projednává souhrnné zprávy o činnosti příslušných státních orgánů vymezené v § 23 odst. 1.

(4) Pro plnění úkolů uvedených v odstavci 3 ústřední komise vytváří jako své pracovní orgány výbory pro ochranu hospodářských zvířat, volně žijících zvířat, zvířat v zájmových chovech včetně zvířat v zoologických zahradách a pokusných zvířat.

(5) Proti rozhodnutí ústřední komise ve správním řízení podle odstavce 3 písm. e) se nelze odvolat; proti tomuto rozhodnutí je přípustná žádost o jeho přezkoumání soudem.

§ 22

Orgány veterinární správy

(1) Okresní a městské veterinární správy

- a) vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě,
- b) schvalují chov nebezpečných druhů zvířat podle § 13 odst. 3 tohoto zákona.

(2) Státní veterinární správa České republiky vykonává dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a obecně závaznými právními

⁶⁾ § 8 zákona ČNR č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České republiky, ve znění zákona č. 437/1991 Sb.

předpisy vydanými na jeho základě v případech, kdy si to vyhradí.

§ 23

Příslušné státní orgány

(1) Příslušné státní orgány

- a) vydávají právníkům a fyzickými osobám na základě vyjádření odborných komisí [§ 18 odst. 3 písm. b)] povolení k použití pokusných zvířat pro projekty základního výzkumu, vyhledávacího výzkumu, testací, bezpečnostních záruk a výuky,
- b) vedou evidenci o počtu a druhu zvířat použitých pro pokusné účely,
- c) v pravidelných časových intervalech uveřejňují ve stanoveném rozsahu statistické údaje o použití pokusných zvířat,
- d) vydávají osvědčení podle § 17 tohoto zákona.

(2) Proti rozhodnutí příslušného státního orgánu podle odstavce 1 písm. a) lze podat do 15 dnů námitky k ústřední komisi, která rozhoduje s konečnou platností.

(3) Příslušné orgány učiní potřebná opatření, aby k plnění úkolů podle odstavce 1 měly poradce z kruhu odborníků.

§ 24

Obce

Obce

- a) projednávají přestupky na úseku ochrany zvířat,
- b) ukládají pokuty chovatelům podle § 27 tohoto zákona.

§ 25

Pracovníci orgánů ochrany zvířat pověřeni výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě jsou oprávněni

- a) vstupovat do chovných, dodavatelských a uživatelských zařízení, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata a do objektů, v nichž jsou zvířata porážena,
- b) vyžadovat od chovatelů potřebné doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná.

§ 26

Pověřen výkonem dozoru může být pouze odborný pracovník, který dosáhl věku 18 let, získal osvědče-

ní o způsobilosti po úspěšném složení zkoušek podle zkušební řádu určené organizace a prokázal v rámci zkoušky znalost obecně závazných právních předpisů, vztahujících se k činnosti jím vykonávané. Zkušební řády schvaluje a organizace pověřené prováděním zkoušek určuje na návrh ústřední komise ministerstvo.

ČÁST PÁTÁ

SPRÁVNÍ DELIKTY CHOVATELŮ A PŘESTUPKY

§ 27

Správní delikty chovatelů

(1) Správního deliktu⁷⁾ na úseku ochrany zvířat proti týrání se dopustí chovatel, který

- a) ztěžuje nebo maří výkon dozoru prováděného příslušným orgánem ochrany zvířat,
- b) poruší jinou povinnost stanovenou chovateli tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě.

(2) Za porušení povinnosti podle odstavce 1 se uloží pokuta do výše 50 000 Kčs a za opětovné porušení povinnosti uvedené v odstavci 1 pokuta do výše 200 000 Kčs.

(3) Opětovným porušením povinnosti se rozumí porušení povinnosti, jehož se chovatel dopustil v době do jednoho roku od předchozího porušení povinnosti uvedené v odstavci 1, za něž mu byla uložena pokuta.

(4) Při stanovení výše pokuty se přihlédne zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

(5) Pokutu lze chovateli uložit do jednoho roku ode dne, kdy příslušný orgán ochrany zvířat zjistil porušení povinnosti, nejdéle však do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(7) Výnos pokut je příjmem obcí.

§ 28

Přestupky

(1) Přestupku na úseku ochrany zvířat proti týrání se dopustí občan, který

- a) provádí bez povolení pokusy na zvířatech,
- b) chov jedince nebezpečného druhu zvířat bez schválení podle § 13 odst. 3 tohoto zákona,
- c) poruší jinou povinnost stanovenou tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě.

⁷⁾ § 2 odst. 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. c) lze uložit pokutu do 5000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) a za opětovné spáchání přestupku podle odstavce 1 písm. c) pokutu do výše 10 000 Kčs.

(3) Přestupek podle odstavce 1 písm. c) byl spáchán opětovně, dopustil-li se ho občan, kterému byla v posledním roce za jednání podle odstavce 1 písm. c) uložena pokuta pravomocným rozhodnutím o přestupku.

(4) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí o přestupcích a jejich projednávání obecné předpisy.⁸⁾

ČÁST ŠESTÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 29

Ministerstvo upraví vyhláškou bližší podmínky chovu a využití pokusných zvířat, jejich označování a způsob vedení jejich evidence a požadavky na rozsah odborných znalostí nezbytných pro osvědčení způsobilosti pracovníka.

§ 30

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

247

VYHLÁŠKA

ministerstva spravedlnosti České republiky

ze dne 24. dubna 1992,

kteřou se vydává Řád výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech České republiky

Ministerstvo spravedlnosti České republiky stanoví podle § 72 zákona č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon“), v dohodě s generálním prokurátorem České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ ČÁST

HLAVA PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Obecná ustanovení

§ 1

(1) Řád výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech České republiky (dále jen „Řád výkonu trestu“) podrobněji upravuje provádění nápravně výchovné činnosti a s tím spojená práva a povinnosti odsouzených.

(2) Řád výkonu trestu upravuje výkon trestu odnětí svobody (dále jen „trest“) ve všech nápravně výchovných ústavech, nápravně výchovných ústavech pro mladistvé a ústavech pro výkon vazby, pokud se v nich též vykonává trest, na území České republiky (dále jen „ústav“).

§ 2

Základním organizačním článkem, ve kterém se provádí nápravně výchovná činnost, je kolektiv odsouzených. Odsouzení jsou do kolektivů zařazováni s přihlédnutím k jejich osobnosti, zpravidla v počtu 20 až 30 odsouzených na jednoho samostatného vychovatele.

§ 3

Poradní sbor

(1) Poradní sbor je poradním orgánem ředitele ústavu. Projednává metodické a koncepční otázky penitenciární teorie a praxe a doporučuje uplatňování no-

⁸⁾ Zákon ČNR č. 200/1990 Sb.
Zákon ČNR č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

vých poznatků, forem a metod nápravně výchovné činnosti.

(2) Členy poradního sboru jsou zástupci ředitele ústavu, vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu) a jeho zástupci, psychologové, sociální pracovníci, sociolog a ústavní lékař. Podle potřeby může ředitel ústavu přizvat ostatní pracovníky ústavu a jiné osoby z občanského života, soudce, prokurátory, zástupce jiných státních orgánů a obecních úřadů.

HLAVA DRUHÁ

SPECIÁLNÍ VÝCHOVNÉ POSTUPY

§ 4

Obecné ustanovení

(1) Speciálními výchovnými postupy jsou zejména:

- a) sociální výcvik, skupinové poradenství, skupinová psychoterapie,
- b) individuální psychoterapie, individuální reedukační postupy, sociálně právní poradenství,
- c) speciálně pedagogické postupy.

(2) Speciální výchovné postupy může uplatňovat jen odborně kvalifikovaný příslušník, popřípadě občanský pracovník (dále jen „příslušník“) Sboru nápravné výchovy České republiky (dále jen „Sbor“) nebo jiný odborník.

(3) Pokud byl odsouzený vybrán do některé z forem skupinového ovlivňování uvedených v odstavci 1 písm. a), je jeho účast povinná.

HLAVA TŘETÍ

KULTURNĚ VÝCHOVNÁ PRÁCE A VZDĚLÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH

Kulturně výchovná práce

§ 5

(1) Kulturně výchovná práce zahrnuje zejména:

- a) právní výchovu směřující k zachování právního řádu,
- b) zdravotní výchovu, zvláště protialkoholní a protidrogovou,
- c) přednášky a besedy, zvláště k problematice etické, k manželské a rodičovské výchově, tématům historickým, kulturním, ekologickým a ekonomickým,
- d) využívání ústavní knihovny, odběr tisku, popřípadě vydávání vlastního ústavního časopisu,

- e) zájmovou činnost odsouzených (zájmové kroužky),
- f) filmová představení, sledování rozhlasových a televizních pořadů a programů z videokazet,
- g) vlastní kulturní, vzdělávací a zábavné pořady odsouzených,
- h) další akce přispívající ke zvyšování kulturní úrovně a všeobecného vzdělání odsouzených,
- ch) sportovní a tělovýchovnou činnost, pro kterou ústav vytváří potřebné podmínky a zabezpečuje základní sportovní potřeby.

(2) Kulturně výchovné akce se konají v době osobního volna a účast na nich je dobrovolná.

§ 6

(1) Odsouzeným se na jejich objednávku a náklad zajišťuje odběr denního tisku a časopisů. Denní tisk a časopisy mohou odsouzeným předplatit nebo zasílat též příbuzní nebo jiné osoby, organizace nebo zájmová sdružení občanů.

(2) Ředitel ústavu může povolit, aby si odsouzení vydávali vlastní ústavní časopis.

(3) Ředitel ústavu nebo jím pověřený příslušník Sboru zakáže rozšiřování a přechovávání tiskovin nebo materiálů propagujících národní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí, jakož i tiskovin nebo materiálů s pornografickým obsahem nebo obsahujících popis výroby a použití psychotropních látek, jedů a výbušnin.

§ 7

Odsouzeným se umožňuje, aby v zájmových kroužcích rozvíjeli své tvůrčí schopnosti, rozšiřovali své vědomosti, popřípadě vyráběli drobné výtvarné předměty. O předmětech zhotovených z materiálu poskytnutého ústavem musí být vedena přesná a průkazná evidence. Ředitel ústavu může povolit, aby odsouzený zhotovenou věc daroval blízkým osobám nebo si ji po skončení výkonu trestu ponechal; jinak je zhotovená věc majetkem ústavu.

§ 8

(1) Odsouzeným se umožňuje sledování rozhlasového a televizního vysílání. Rozsah sledování televizních pořadů určí ředitel ústavu.

(2) Odsouzeným se v ústavu umožňuje pravidelně, nejméně jednou za dva týdny, sledování filmů, popřípadě filmů z videokazet.

§ 9

Vlastní kulturní, vzdělávací a zábavné pořady mohou odsouzení pořádat jen jsou-li v souladu s posláním

nápravně výchovné činnosti a po předchozím povolení ředitele ústavu.

Vzdělávání odsouzených

§ 10

Vzdělávání odsouzených ve výkonu trestu se provádí v souladu s příslušnými obecně závaznými předpisy.

§ 11

(1) Z dokladu o vzdělání nesmí být patrné, že byl získán ve výkonu trestu.

(2) Je zakázáno školit odsouzené v zacházení se zbraněmi, s výbušninami, psychotropními látkami a jedy.

HLAVA ČTVRTÁ

PRACOVNÍ VÝCHOVA A ZAMĚŠTNÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH

§ 12

(1) Odsouzený je povinen ve výkonu trestu pracovat, je-li zařazen do práce rozhodnutím komise, kterou určí ředitel ústavu (dále jen „zařazovací komise“), a pokud to dovozuje jeho zdravotní stav.

(2) Povinnost pracovat se nevztahuje na odsouzeného:

- a) plně invalidního,
- b) splňujícího podmínky pro přiznání starobního důchodu,
- c) dočasně práce neschopného,
- d) pokud z povahy překážky vyplývá, že je jeho pracovní povinnost vyloučena.

(3) Odsouzenému, který s ohledem na svůj věk, zdravotní stav nebo nedostatek vhodné práce není zařazen do práce, náleží sociální kapesné.

(4) V případě svévolného a bezdůvodného odmítní práce se odsouzený umístí odděleně od ostatních odsouzených v době, kdy by jinak měl pracovat, přičemž se mu neumožní zájmová činnost, ani sledování televize; v takovém případě se odsouzenému účtuje podle zvláštního předpisu¹⁾ náhrada nákladů výkonu trestu.

§ 13

Odsouzení jsou povinni dodržovat pracovní kázeň, zejména:

- a) pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, zna-

lostí a schopností, dodržovat zásady vzájemné spolupráce a plnit příkazy a pokyny příslušníků Sboru a jiných pracovníků, kteří řídí a organizují pracovní činnost odsouzených,

- b) využívat plně pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně, hospodárně a včas pracovní úkoly,
- c) dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- d) zacházet šetrně se svěřenými prostředky.

§ 14

(1) Ředitel ústavu je oprávněn podle pracovních předpisů rozvrhnout pracovní dobu odsouzených, popřípadě jim nařídí práci ve dnech pracovního volna a pracovního klidu nebo práci přesčas, a to stejně jako vedoucí organizace u ostatních pracovníků; je zejména oprávněn upravit pracovní dobu odsouzených tak, aby byla shodná s dobou pracovní činnosti pracovníků zaměstnavatele.

(2) Při nařizování práce přesčas odsouzenému ředitel ústavu přihlédne k délce trestu, který má odsouzený v kalendářním roce vykonat. Práci přesčas nelze nařídíť odsouzenému, který je zařazen na rizikovém pracovišti a mladistvému odsouzenému.

§ 15

(1) Před zařazením do práce musí být odsouzený řádně seznámen se svými právy a povinnostmi, jakož i s předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jež musí při své práci dodržovat.

(2) Pokud to povaha práce vyžaduje, musí být odsouzený zaškolen k výkonu prací, které mu byly příkázány, přičemž délka a rozsah zaškolení jsou stejné jako u ostatních pracovníků.

§ 16

(1) Odsouzení zařazení do práce se zpravidla rozdělují do stálých pracovních skupin (brigád). Vedoucím pracovní skupiny (brigády) je brigádýr, kterého do funkce určuje ředitel ústavu nebo jím pověřený příslušník Sboru zařazený k výkonu služby (práce) na oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu).

(2) Zařazování odsouzených do pracovních skupin (brigád) a přerazování do jiné pracovní skupiny (brigády) se provádí zejména v souladu s posláním nápravně výchovné činnosti. O přerazení odsouzeného do jiné pracovní skupiny (brigády) rozhoduje zařazovací komise.

¹⁾ Vyhláška ministerstva spravedlnosti České republiky č. 426/1991 Sb., o srážkách z pracovní odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, a o výkonu rozhodnutí srážkami z pracovní odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení.

§ 17

Pro odsouzené, kteří k tomu mají schopnosti, se organizuje odborné školení zaměřené na zvyšování jejich odbornosti a získávání vyšší kvalifikační třídy, popřípadě osvědčení o získané kvalifikaci, aby se mohli po propuštění z výkonu trestu úspěšně zapojit do práce.

§ 18

K řešení otázek organizace práce a plnění pracovních úkolů se s pracovními skupinami (brigádami) odsouzených mohou organizovat podle potřeby porady za účasti odpovědných řídicích pracovníků zaměstnavatele.

§ 19

Z řad vybraných odsouzených, u kterých je předpoklad, že toho nezneužijí, lze vytvářet pracovní skupiny (brigády) bez přímého střežení (dále jen „brigády bez přímého střežení“). Odsouzení zařazení v brigádě bez přímého střežení pracují pod nepřímým dohledem příslušníka Sboru. Blížší podmínky pro zařazování odsouzených do brigád bez přímého střežení stanoví, s přihlédnutím k nápravně výchovné skupině a konkrétním podmínkám ústavu, jeho ředitel.

HLAVA PÁTÁ

ÚSTAVNÍ ŘÁD A DISCIPLÍNA

§ 20

(1) Odsouzení jsou povinni co nejdříve si důkladně osvojit všechna ustanovení ústavního řádu (§ 18 zákona) a chovat se podle zásad v něm stanovených.

(2) Odsouzení jsou povinni ve styku s jinými osobami dodržovat zásady slušného chování užívané v běžném společenském styku. Ve styku s příslušníkem Sboru, pracovníkem státního orgánu nebo jiným občanem odsouzení zdraví způsobem užívaným v běžném společenském styku. Odsouzení oslovují všechny osoby slovy „pane“ nebo „paní“ s připojením funkce nebo příjmení, jsou-li jim známy, a vykájí jim. Při organizovaném přesunu skupiny odsouzených v uzavřeném tvaru zdraví způsobem běžně užívaným ve společenském styku odsouzený, který tvar vede.

(3) Odsouzení jsou povinni se chovat slušně též k ostatním odsouzeným a oslovovat je způsobem užívaným v běžném společenském styku.

(4) V době od večerky do budičky jsou odsouzení na ložnicích povinni dodržovat noční klid.

§ 21

(1) V prostorách ústavu a v osobních věcech jsou odsouzení povinni udržovat pořádek a čistotu odpoví-

dající hygienickým normám. Úklid, úpravu zařízení sloužícího ke zlepšení prostředí, výpomocné práce pro kuchyni a další práce nutné pro provoz ústavu jsou odsouzení povinni vykonávat v mimopracovní době bez nároku na pracovní odměnu. V době osobního volna a vycházek odsouzených lze takové práce nařídít jen výjimečně, vyžaduje-li je mimořádná situace.

(2) Odsouzení mohou kouřit jen na vyhrazených místech.

(3) Odsouzenému je zakázáno navazovat styky s osobami, které k tomu nejsou oprávněny, za účelem odeslání nebo přijetí dopisů nebo věcí, včetně peněz nebo získání jiných výhod.

(4) Odsouzenému je rovněž zakázáno hrát hazardní a jiné hry o peníze, věci, služby nebo jinak ohrožující fyzickou a mravní integritu odsouzených.

(5) Hromadný pohyb odsouzených (nástupy do zaměstnání, na prověrky počtu stavů odsouzených apod.) se vykonává organizovaně.

HLAVA ŠESTÁ

ÚČAST ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ
NA VÝKONU TRESTU

§ 22

Účast prokuratury a soudů

Kromě plnění úkolů vyplývajících z obecně závazných právních předpisů se prokuratura a soudy mohou po dohodě s ředitelem ústavu podílet na nápravně výchovné činnosti, a to zejména:

- účastí na přednáškách a besedách v rámci právní výchovy odsouzených,
- spoluprací, popřípadě metodickou pomocí při provádění sociálně právního poradenství pro odsouzené,
- přípravou odsouzených pro život na svobodě (besedami před propuštěním z výkonu trestu, informacemi o právech a povinnostech po propuštění z výkonu trestu) a pomocí při řešení individuálních právních problémů odsouzených, jejichž vyřešení by mohlo přispět k úspěšnému vstupu do života na svobodě,
- účastí v poradním sboru ředitele ústavu.

Účast církví a náboženských společností

§ 23

Na nápravně výchovné činnosti odsouzených se v souladu s obecně závaznými právními předpisy mohou podílet po dohodě s ředitelem Sboru nebo ředitelem ústavu i církve a náboženské společnosti poskytovaním duchovní služby, a to zejména:

- a) konáním bohoslužeb pro zájemce z řad odsouzených,
- b) individuálními rozhovory, pastoračními návštěvami a umožněním individuálního přístupu k náboženským úkonům,
- c) vedením studijních skupin k výkladu náboženských textů (biblické hodiny),
- d) zajišťováním duchovní a náboženské literatury,
- e) prováděním přednášek a besed, zejména s etickou tematikou, popřípadě koncertů hudebních skupin a jednotlivců,
- f) podílem na uplatňování speciálních výchovných postupů (§ 4 odst. 1),
- g) podílem na přípravě odsouzených k propuštění na svobodu a na sociální práci s odsouzenými,
- h) dalšími vhodnými formami přispívajícími k dosažení účelu výkonu trestu, a to po dohodě s ředitelem Sboru nebo ředitelem ústavu.

§ 24

(1) Duchovní službu v ústavu vykonávají osoby pověřené vedením příslušné církve nebo náboženské společnosti. Ústav vytváří pro duchovní péči o odsouzené co nejpříznivější podmínky. Odsouzený nesmí být k účasti na bohoslužbách a k rozhovorům s duchovním nijak nucen, v účasti mu nesmí být přímo ani nepřímo žádným způsobem bráněno.

(2) Duchovní služba v ústavu je prováděna zásadně v mimopracovní době odsouzených, v souladu s ústavním řádem, a to zpravidla v čase vymezeném časovým rozvrhem dne.

§ 25

(1) Ústav zabezpečí po dohodě s duchovními vhodné prostory pro bohoslužby, vhodné místnosti pro poskytnutí individuální duchovní služby. Ústav je povinen zabezpečit vhodné podmínky pro soukromí při poskytování individuální duchovní služby. Není přípustné, aby odsouzený byl dotazován, čeho se jeho rozhovor s duchovním týkal.

(2) Duchovní je oprávněn navštěvovat odsouzené umístěné na lůžkových částech zdravotnických zařízení Sboru jen se souhlasem příslušného lékaře.

(3) Odsouzenému, který vykonává kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení nebo samovazby, se na jeho žádost umožní individuální duchovní služba.

(4) Duchovní je povinen dodržovat právní předpisy platné pro výkon trestu a respektovat ústavní řád.

(5) Odsouzení jsou vhodným způsobem informováni o možnosti návštěvy bohoslužeb a o možnostech poskytnutí individuální duchovní služby.

(6) Požádá-li odsouzený o poskytnutí duchovní

služby, informuje ústav o této žádosti neprodleně zástupce příslušné církve nebo náboženské společnosti.

(7) Odsouzený má právo mít u sebe duchovní a náboženskou literaturu podle vlastní volby.

§ 26

(1) Duchovní je oprávněn požádat ústav o podání zprávy o chování a zdravotním stavu odsouzeného a o umožnění nahlédnout do jeho osobního spisu; této žádosti ústav vyhoví, pokud s tím odsouzený souhlasí.

(2) Orgány církve nebo náboženské společnosti z místa bydliště odsouzeného nebo mající vztah k odsouzenému jsou oprávněny požádat o podání zprávy o chování a zdravotním stavu odsouzeného; této žádosti ústav vyhoví, pokud odsouzený s podáním takové zprávy souhlasí. Na požádání zašle ústav orgánu církve nebo náboženské společnosti též „Oznámení o nadcházejícím propuštění osoby z výkonu trestu odnětí svobody“.

§ 27

Účast zájmových sdružení občanů

(1) Zájmové sdružení občanů působící v souladu s obecně závaznými právními předpisy, které má vztah k odsouzenému, může pověřit své zástupce návštěvami odsouzeného. Návštěvy se uskuteční v mimopracovní době v termínu stanoveném ředitelem ústavu a nejsou započítávány do návštěv blízkých osob.

(2) Zájmová sdružení občanů z místa bydliště odsouzeného nebo mající vztah k odsouzenému jsou oprávněna požádat o podání zprávy o chování a zdravotním stavu odsouzeného; této žádosti ústav vyhoví, pokud odsouzený s podáním takové zprávy souhlasí. Na požádání zašle ústav zájmovému sdružení občanů též „Oznámení o nadcházejícím propuštění osoby z výkonu trestu odnětí svobody“.

(3) Zájmové sdružení občanů se může ve spolupráci s ústavem podílet na řešení sociálních problémů odsouzených a vytváření příznivých sociálních podmínek pro jejich život po propuštění z výkonu trestu.

§ 28

Účast orgánů státní správy, místní samosprávy a jiných organizací

Orgány státní správy, místní samosprávy (obecní úřady), popřípadě jiné organizace než zájmová sdružení občanů se kromě úkolů vyplývajících z obecně závazných právních předpisů mohou podílet na nápravně výchovné činnosti, a to po dohodě s ředitelem Sboru nebo ředitelem ústavu. Zejména se podporuje účast sociálních kurátorů při přípravě odsouzených pro život na svobodě.

HLAVA SEDMÁ
PŘIJÍMÁNÍ A UMÍSTOVÁNÍ ODSOUZENÝCH
VE VÝKONU TRESTU

Přijímání do výkonu trestu

§ 29

Odsouzení nastupují do výkonu trestu v určitých ústavech. Přijímání odsouzených, kteří se sami dostavili k výkonu trestu, se provádí zpravidla v pracovních dnech v době od 07.00 do 15.00 hodin.

§ 30

Podle ustanovení této hlavy se postupuje i u odsouzených, kteří nastupují výkon trestu přímo po předcházející vazbě nebo byli do výkonu trestu předvedeni.

§ 31

(1) Odsouzený může být přijat do výkonu trestu na základě pravomocného a vykonatelného rozhodnutí soudu a nařízení výkonu trestu nebo výzvy soudu k nastoupení výkonu trestu anebo příkazu soudu k dodání odsouzeného do výkonu trestu.

(2) Při přijímání odsouzeného do výkonu trestu se u něho provede důkladná osobní prohlídka, a to osobou stejného pohlaví.

(3) Po důkladné osobní prohlídce se u odsouzeného provedou potřebná hygienická a protiepidemická opatření. Odsouzený se podrobí vstupní lékařské prohlídce.

(4) Odsouzený si může u sebe ponechat fotografie, dopisy, písemnosti související s trestním řízením, které bylo proti němu vedeno, vlastní knihy a časopisy v množství přiměřeném možností jejich uložení v poskytnuté skřínce. Odsouzený může mít u sebe též vlastní bateriový radiopřijímač nebo magnetofon, kapesní nebo náramkové hodinky, elektrický holicí strojek a základní hygienické potřeby. O ponechání jiných věcí rozhoduje ředitel ústavu nebo jím pověřený příslušník Sboru. Ostatní věci se převezmou do úschovy; podrobnosti o úschově osobních věcí stanoví zvláštní předpisy.

§ 32

Odsouzený při nástupu výkonu trestu vyplní dotazník. Na odsouzeného se založí osobní spis.

§ 33

O nástupu výkonu trestu se odešle hlášení soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, okresnímu (městskému, obvodnímu) útvaru policie příslušnému podle místa pobytu odsouzeného, Ústředním službám Sboru, vojenské správě u vojáků (i v záloze) a u mužů

starších 17 let, a pokud jde o důchodce, též příslušnému plátcí důchodu.

Umístování do ústavu

§ 34

Umístování odsouzených do jednotlivých ústavů se provádí podle zásad vnitřní diferenciací stanovených v § 8 zákona, přičemž se dbá zejména na to, aby vzájemně i od ostatních odsouzených byli odděleni:

- a) více narušení odsouzení se sklony k násilnému jednání,
- b) odsouzení s výraznými psychopatickými rysy,
- c) mentálně postižení, tělesně oslabení, popřípadě snadno ovladatelní odsouzení,
- d) odsouzení, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé.

§ 35

(1) Před umístěním odsouzeného do příslušného ústavu nebo oddělení se provede psychologické vyšetření jeho osobnosti, zpravidla v diagnostickém středisku; podle výsledku vyšetření ředitelství Sboru rozhodne o umístění odsouzeného do některého ústavu příslušné nápravně výchovné skupiny v rámci vnitřní diferenciací. Psychologické vyšetření odsouzeného je zaměřeno na zjištění konkrétních potřeb jeho resocializace.

(2) O umístění odsouzeného do příslušného ústavu nebo oddělení je třeba rozhodnout co nejdříve po obdržení výsledku psychologického vyšetření osobnosti odsouzeného.

§ 36

(1) Odsouzené v příslušném ústavu přijímá komise, jejímž předsedou je vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu); členy této komise jsou psycholog, ústavní lékař, sociální pracovník a další příslušníci Sboru určené ředitelem ústavu.

(2) Po přijetí do ústavu se nově přijatí odsouzení ubytují odděleně od ostatních odsouzených. Každý odsouzený se podrobí hygienicko-epidemiologickým opatřením a lékařské prohlídce. Formou školení je seznámen se svými právy a povinnostmi, se zákonem, touto vyhláškou, ústavním řádem a s ostatními náležitostmi, které souvisí s jeho pobytem v ústavu. Odsouzený se upozorní na možnost navázat písemný styk s blízkými osobami. Dále se mu umožní, aby se seznámil s prostředím, kde bude trest vykonávat, s charakterem prací, které se v ústavu nebo na pracovišti vykonávají, jakož i navázat kontakt s příslušníky Sboru zařazenými k výkonu služby (práce) v tomto ústavu. Po dobu plnění těchto opatření odsouzený nepracuje.

(3) Po splnění úkonů uvedených v odstavci 2 se odsouzený zpravidla do 3 dnů předvolá před zařazovací komisí, která s ním projedná obsah nápravně vý-

chovné činnosti, zařadí ho do práce a do kolektivu odsouzených. Odsouzeného si převezme příslušný samostatný vychovatel.

§ 37

(1) Umísťování odsouzených do jednotlivých výchovných kolektivů odsouzených v rámci ústavu se provádí podle zásad stanovených v § 8 zákona a v § 35 této vyhlášky, přičemž je třeba současně oddělit odsouzené, u nichž je předpoklad příznivé prognózy výchovného ovlivňování od odsouzených obtížněji ovlivnitelných.

(2) V ústavním řádu se stanoví podrobnější podmínky vnitřní diferenciaci odsouzených tak, aby během výkonu trestu měl odsouzený na základě slušného chování a úspěšného průběhu výkonu trestu možnost být zařazen do výchovného kolektivu odsouzených s větším rozsahem výhod a mírnějším režimem (systém pozitivní motivace).

Přemísťování odsouzených

§ 38

Odsouzený se přemístí na přechodnou dobu do jiného ústavu nebo věznice:

- a) na písemné dožádání vyhledávacího orgánu nebo vyšetřovatele,
- b) na příkaz prokurátora nebo předsedy senátu, který v trestní věci potřebuje odsouzeného vyslechnout,
- c) není-li možné v ústavu, kde odsouzený vykonává trest, zabezpečit uplatnění přiměřených omezení ve smyslu § 10 odst. 2 zákona,
- d) na návrh lékaře za účelem poskytnutí léčebné péče,
- e) na návrh ředitele ústavu za účelem vzdělávání odsouzeného nebo z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele,
- f) za účelem účasti na občanskoprávním řízení před soudem nebo státním notářstvím.

§ 39

Odsouzený se přemístí do jiného ústavu na dobu nikoliv přechodnou pouze tehdy, jestliže:

- a) soud pravomocně rozhodl, že odsouzený se přeřazuje do jiné nápravně výchovné skupiny,
- b) ředitelství Sboru nařídilo přemístění odsouzeného do jiného ústavu téže nápravně výchovné skupiny z důvodů hodných zvláštního zřetele v zájmu zabezpečení plnění účelu výkonu trestu nebo do ústavu pro odsouzené se sníženou pracovní schopností a odsouzené smyslově, mentálně nebo tělesně postižené anebo odsouzené s tělesným onemocněním,
- c) ředitelé ústavů se dohodnou o přemístění odsou-

zeného do jiného ústavu téže nápravně výchovné skupiny v rámci vnitřní diferenciaci za účelem prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu,

- d) ředitelé ústavů se dohodnou o přemístění odsouzeného do jiného ústavu téže nápravně výchovné skupiny na základě kladného rozhodnutí o žádosti odsouzeného nebo jeho blízkých osob; v tomto případě může být odsouzený přemístěn do ústavu stejného druhu režimu nebo do ústavu (oddělení) se zmírněným režimem.

§ 40

O přemístění odsouzeného na dobu delší než 14 dní se na žádost odsouzeného bezodkladně informují jeho blízké osoby.

HLAVA OSMÁ

PRÁVA A POVINNOSTI ODSOUZENÝCH

§ 41

Stravování, vystrojování a ubytování

(1) Stravování odsouzených se zabezpečuje podle stravních norem, které vycházejí z doporučených výživových dávek pro obyvatelstvo a u dietního stravování z norem státní zdravotní správy. Stravovací norma stanoví nutriční hodnotu, skladbu, kvantitu a peněžní limit potravin na osobu a den. Podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

(2) Odsouzeným se poskytují oděvy a jiné výrobní součástky podle stanovených norem a vzorů určených s přihlédnutím ke klimatickým podmínkám. Odsouzení jsou povinni je nosit podle pokynů a řádně se o ně starat. Vlastní sportovní oděv a sportovní obuv mohou odsouzení používat pouze při sportu. Odsouzení mohou používat též vlastní spodní prádlo a ponožky, pokud si na vlastní náklady zajistí jejich řádné udržování v čistotě.

(3) O způsobu úpravy ložnic, lůžek a prostorů na uložení osobních věcí odsouzených rozhoduje ředitel ústavu. Odsouzeným lze povolit přiměřenou individuální estetickou úpravu místností, ve kterých jsou ubytováni.

(4) K uložení osobních věcí se každému odsouzenému poskytne uzamykatelná skříňka. Odsouzený je povinen kdykoliv umožnit příslušníkovi Sboru nahlédnout do svých osobních věcí.

(5) Místnosti, ve kterých jsou odsouzení ubytováni, musí být přirozeně větratelné okny, jejichž rozměry musí zároveň umožňovat osvětlení denním světlem tak, aby odsouzení při něm mohli číst a psát. Umělé osvětlení ubytovací místnosti musí mít intenzitu minimálně 100 luxů.

§ 42

Vycházky, osobní hygiena a osobní volno

(1) Účelem vycházek je zabezpečit odsouzeným denní pobyt na čerstvém vzduchu a aktivní odpočinek po práci; odsouzení se jich zúčastňují podle vlastního zájmu. Čas pro vycházky odsouzených se vymezí v časovém rozvrhu dne. V průběhu vycházek mohou odsouzení sportovat.

(2) Ústav je povinen vytvořit náležité podmínky pro dodržování osobní hygieny odsouzených tak, aby bylo zajištěno denní umývání v teplé vodě, pravidelné holení a vykonávání běžných hygienických úkonů. Koupání se odsouzeným umožní nejméně jednou týdně, a pokud to vyžaduje pracovní zařazení odsouzených nebo jiné okolnosti, umožní se koupání častěji. Jestliže z provozních nebo energetických důvodů nelze koupání přechodně zabezpečit, musí být vždy zajištěna možnost řádného umytí. Odsouzení jsou podle potřeby bezplatně stříháni. Vlasy odsouzených mužů nesmí přesahovat límec košile.

§ 43

Korespondence

(1) Ředitel ústavu nebo jím pověřený příslušník Sboru může bez souhlasu odsouzeného nahlédnout do korespondence:

- a) adresované odsouzenému,
- b) odesílané odsouzeným, kromě korespondence uvedené v § 12 odst. 1 větě druhé zákona;

pověření příslušníka Sboru oprávněného nahlížet do korespondence odsouzených se zveřejní v ústavním řádu. O tom, jak bude naloženo se závadnou korespondencí, rozhodne ředitel ústavu.

(2) Pro korespondenci odsouzených se na přístupném místě zřizují uzamykatelné schránky, do kterých ji odsouzení mohou vhodit, pokud ji neodevzdají samostatnému vychovateli. Schránky se vybírají denně v pracovních dnech. Dopisy musí být neodkladně odeslány.

(3) V evidenční kartě korespondence se eviduje jen korespondence odesílaná a přijímaná odsouzenými doporučeně, pokud dále není stanoveno jinak.

(4) Nezávadné dopisy došlé odsouzeným se jim musí neodkladně odevzdat. Odsouzený si může ponechat u sebe korespondenci v množství přiměřeném možnostem jejího uložení v přidělené skřínce. Dopisy mohou obsahovat jen písemná nebo jiná grafická sdělení, popřípadě fotografie.

Návštěvy odsouzených

§ 44

(1) Odsouzený může přijímat návštěvy blízkých osob v termínech stanovených ředitelem ústavu. Z na-

lehavých rodinných nebo osobních důvodů může samostatný vychovatel povolit návštěvu častěji i mimo stanovený termín. Pokud je odsouzenému povoleno přijmout návštěvu jiné osoby (§ 12 odst. 2 zákona), nesmí to být na úkor jeho práva přijímat návštěvy blízkých osob.

(2) Odsouzeného mohou zpravidla současně navštívit čtyři osoby včetně nezletilých dětí.

(3) Ředitelé ústavů mohou ve zvlášť odůvodněných případech povolit návštěvu mezi odsouzenými, kteří jsou blízkými osobami. Náklady na eskortu hradí v takovém případě odsouzení.

§ 45

(1) Návštěva se uskuteční v určených dnech, zpravidla ve dnech pracovního volna nebo pracovního klidu v denní době.

(2) Za průběh návštěv odpovídá určený příslušník Sboru. Před návštěvou poučí odsouzené a návštěvníky o stanovených pravidlech chování při návštěvě a odpovídá na jejich případné otázky. Má právo rozhodovat o výjimkách z ustanovení § 44 odst. 2, jakož i o předčasném ukončení návštěvy v případě porušení stanovených pravidel chování.

(3) Při návštěvách jsou odsouzení povinni chovat se slušně a ohleduplně k ostatním osobám přítomným při návštěvách. Není jim povoleno odevzdávat nebo přijímat peníze, dopisy nebo jiné věci, s výjimkou věcí povolených příslušným samostatným vychovatelem.

(4) Ústav poskytne návštěvníkům na požádání ústní informaci o odsouzeném z hlediska výkonu trestu, a to pokud s tím odsouzený souhlasí.

(5) Návštěvy odsouzených umístěných v lůžkových částech zdravotnického zařízení Sboru jsou možné jen se souhlasem příslušného lékaře.

(6) Před započítím a po skončení návštěvy se u odsouzeného provede osobní prohlídka osobou stejného pohlaví.

§ 46

Pro návštěvníky je zřízena vhodně vybavená čekárna, včetně koutku pro matky s dětmi. V čekárně je k dispozici zákon, tato vyhláška, ústavní řád a základní informace, zejména o finančních a materiálních náležitostech odsouzených a zdravotnické péči o ně.

§ 47

Přijetí, jakož i odmítnutí návštěvy odsouzeným nebo osobou, které byla návštěva povolena, se eviduje.

Přijímání balíčků a peněz

§ 48

(1) Odsouzený má právo přijímat balíčky do

hmotnosti 5 kg za podmínek stanovených v této vyhlášce. Balíček je možno předat při návštěvě nebo zaslat poštou. Pro účely této vyhlášky se balíčkem rozumí rovněž psaní ve smyslu zvláštního předpisu,²⁾ pokud takovéto psaní obsahuje potraviny nebo jiné věci osobní potřeby.

(2) Balíček s potravinami a jinými věcmi osobní potřeby odevzdaný při návštěvě se odsouzenému vydá zpravidla ihned při návštěvě, přičemž se obsah balíčku prohlédne a zkontroluje, nepřevzou se věci nepovolené nebo takové, které by mohly ohrozit zdraví odsouzeného. Pokud nebyl balíček odevzdán při návštěvě nebo se návštěva neuskutečnila, může být balíček zaslán poštou.

(3) Balíček nesmí též obsahovat zejména cennosti, peníze, zbraně, alkoholické nápoje (včetně piva), výrobky obsahující líh, potraviny podléhající rychlé zkáze, včetně doma připravených potravinových konzerv, tiskoviny nebo materiály propagující národní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí, násilí a krutost, jakož i tiskoviny nebo materiály s pornografickým obsahem nebo obsahující popis výroby a použití psychotropních látek, jedů a výbušnin.

(4) Pokud balíček obsahuje léky a léčiva, rozhodne o jejich vydání a používání odsouzeným příslušný lékař.

§ 49

Přijatý balíček se zapíše do knihy balíčků, ve které odsouzený potvrdí jeho příjem, včetně neporušenosti obalu, pokud byl balíček zaslán poštou. V knize se uvede hmotnost balíčku a eventuálně nevydané věci z něho. Nevydané věci z balíčku, který odsouzený obdržel poštou, se odeslou zpět na náklady odsouzeného nebo odesílatele, popřípadě se uloží do osobních věcí odsouzeného. Tuto skutečnost potvrdí odsouzený v knize balíčků podpisem.

§ 50

Pokud byly odsouzenému zaslány peníze, převedou se na jeho konto, o čemž se odsouzený vyrozumí. Nesouhlasí-li s tím odsouzený, peníze se vrátí odesílateli.

Nákup věcí osobní potřeby

§ 51

(1) V ústavu se pro odsouzené zřizují prodejny s potravinářským, drogistickým a průmyslovým zbo-

žím. Sortiment zboží určuje ředitel ústavu v dohodě s orgánem hygienické služby Sboru. V prodejnách si zboží odsouzení kupují za vlastní finanční prostředky, které se jim vyplácí v hotovosti.

(2) Ředitel ústavu může určit maximální částku, kterou smí mít odsouzený u sebe, peníze převyšující tuto částku se uloží na konto osobních peněz.

§ 52

Prodej veškerých alkoholických nápojů, jejich přechovávání, výroba a konzumace jsou zakázány.

§ 53

Knihovny pro odsouzené

(1) Do knihoven pro odsouzené se zařazuje beletrie a odborná literatura včetně cizojazyčné.

(2) Všechny knihovny pro odsouzené jsou v přiměřeném počtu s ohledem na možnosti ústavu vybaveny zákonem, touto vyhláškou, základními předpisy z oboru ústavního, občanského, rodinného, trestního, pracovního, sociálního a obchodního práva, a s nimi související literaturou, jakož i mezinárodními dokumenty o lidských právech.

(3) Knihovny pro odsouzené jsou vybaveny též náboženskou literaturou.

§ 54

Nahlížení do osobních věcí a informování o jiných náležitostech

(1) Odsouzený má právo nahlížet do písemností založených v jeho osobních věcech a obdržet informace o stavu svých finančních a jiných náležitostí, o kterých je ústav informován.

(2) Odsouzený se neodkladně vyrozumí o úmrtí nebo těžké chorobě blízké osoby, pokud jsou ústavu známy.

§ 55

Zdravotnická péče

(1) O vážném onemocnění nebo zranění odsouzeného musí být neodkladně informovány jeho blízké osoby.

(2) Lékař je povinen podat řediteli ústavu zprávu, pokud zjistí, že zdraví odsouzeného bylo nebo by mohlo být škodlivě postiženo trvajícím výkonem trestu nebo některou z jeho podmínek.

²⁾ § 14 vyhlášky federálního ministerstva dopravy a spojů č. 78/1989 Sb., o právech a povinnostech pošty a jejích uživatelů (poštovní řád).

(3) Hygienická nezávadnost stravy a hygienické podmínky v ústavu se pravidelně kontrolují.

§ 56

Součinnost při ochraně zdraví

(1) Odsouzení jsou povinni dbát na osobní hygienu a dodržovat hygienické a protiepidemické předpisy.

(2) Odsouzení jsou povinni se podrobit, pokud to vyžaduje jejich zdravotní stav, popřípadě zdravotní situace v ústavu nařízeným zdravotnickým opatřením, jakož i přesně dodržovat léčebné postupy určené lékařem.

(3) Odsouzeným je zakázáno požívat léky lékařem nepředepsané nebo nepovolené nebo v jiném než lékařem předepsaném a povoleném množství.

(4) V případě odmítání stravy se odsouzený umístí odděleně od ostatních odsouzených a je pod lékařským dohledem.

§ 57

Ochrana práv odsouzených

(1) V každém ústavu se na místech běžně dostupných odsouzeným zřizují uzamykatelné schránky, do kterých odsouzení vřazují své žádosti, stížnosti a návrhy adresované státním orgánům a korespondenci s advokátem (§ 12 odst. 1 zákona). Schránky vybírá v pracovních dnech denně určený příslušník Sboru, který nepřichází do přímého styku s odsouzenými při výkonu služby. Konstrukce schránek musí být taková, aby znemožňovala vnější manipulaci s jejich obsahem a aby je bylo možné pečtit.

(2) Po vybrání obsahu schránek se zabezpečí do 24 hodin odeslání všech stížností a žádostí adresátovi.

(3) Odsouzení podávají své žádosti, stížnosti a návrhy v zalepených obálkách tak, aby mohly být bez prodlení odeslány adresátovi. Pokud odsouzený neodešle svou žádost nebo stížnost doporučeně, může na zadní straně obálky uvést své jméno, příjmení a adresu za účelem evidence žádosti nebo stížnosti. Nemí-li uvedeno jméno, příjmení a adresa odesílatele, ústav písemnost neviduje.

(4) O rozhovor s osobami uvedenými v § 15 odst. 2 zákona může odsouzený požádat písemně nebo ústně. Taková žádost musí být odeslána nebo sdělena příslušné osobě nejpozději následující pracovní den. Odsouzení musí být informováni o přítomnosti prokurátora nebo orgánu vykonávajícího kontrolu v ústavu a musí jim být umožněno při této příležitosti se na ně obracet přímo.

(5) V ústavu se zřídí zvláštní místnost přiměřeně vybavená pro rozhovory odsouzených s jejich advokáty. Pokud advokát neoznámí návštěvu u odsouzeného

předem, uskuteční se návštěva zpravidla v mimo-pracovní době odsouzeného.

(6) Advokát musí vždy prokázat, že odsouzeného obhajuje nebo zastupuje.

(7) Pokud odsouzený požádá o rozhovor ředitele ústavu, musí mu být takový rozhovor umožněn zpravidla nejpozději do jednoho týdne, v naléhavých případech bezokladně. Naléhavost případu posuzuje ředitel ústavu podle důvodů žádosti o rozhovor.

§ 58

Ochrana odsouzených proti neoprávněnému násilí a ponižování lidské důstojnosti

(1) Každý odsouzený ve výkonu trestu má právo na ochranu své osobnosti před neoprávněným násilím, jakýmkoliv projevy ponižování lidské důstojnosti a urážkami nebo výhrůžkami.

(2) Každý příslušník Sboru je povinen, zjistí-li jednání uvedené v odstavci 1 nebo oznámí-li mu odsouzený takový případ, učinit neprodleně nezbytná opatření k zamezení takového jednání a současně oznámit případ řediteli ústavu.

(3) Každý odsouzený je povinen dbát na dodržování práv ostatních odsouzených (odstavec 1), a v případě, že se dozví a jejich porušování, ihned informovat příslušníka Sboru nebo přímo ředitele ústavu.

(4) Ředitel ústavu je povinen důsledně a neodkladně prošetřit každé hlášení, dopis nebo jiný poznatek týkající se porušení práv odsouzeného (odsouzených) a přijmout potřebná účinná opatření k zabránění dalšího porušování těchto práv.

(5) Pokud bylo prokázáno nebo je důvodné podezření, že se jednání uvedeného v odstavci 1 dopustil:

- a) příslušník Sboru, ředitel ústavu zajistí, aby až do vyšetření případu nepřicházel takový příslušník do přímého styku s odsouzenými,
- b) odsouzený, ředitel ústavu přijme opatření, aby takový odsouzený nemohl v podobném jednání pokračovat a aby byla zajištěna bezpečnost toho odsouzeného, jehož práva byla porušována, jakož i toho odsouzeného, který takové jednání oznámil.

(6) Ředitel ústavu je povinen dbát, aby odsouzení, kteří jsou s ohledem na své psychické vlastnosti, věk, popřípadě zdravotní a tělesný stav snadno zneužitelní k násilí a ponižování lidské důstojnosti, byli odděleni od odsouzených s agresivními sklony; k tomu využívá zejména poznatků lékaře, psychologa, sociologa a vychovatelů.

§ 59

Účast na organizaci života odsouzených

(1) Každý odsouzený má právo účastnit se řešení

otázek, které souvisí se způsobem a organizací života odsouzených v ústavu, a to prostřednictvím účasti na společných setkáních odsouzených s výchovnými pracovníky (komunita).

(2) Každý odsouzený má právo volit členy samosprávy odsouzených (§ 16 zákona) nebo být volen za jejího člena.

(3) Samospráva odsouzených je povinna ve výchovných kolektivech informovat o své činnosti ostatní odsouzené. Úkoly samospráva přijímá a ukládá na společných setkáních se samostatným vychovatelem (vychovatelem specialistou) konaných nejméně jednou za dva týdny, oddílová samospráva na shromáždění oddílu nejméně jednou za měsíc a celoustavní samospráva na shromáždění všech odsouzených (nebo jejich zástupců) nejméně jednou za dva měsíce.

(4) Členství v samosprávě končí uplynutím jednoho roku (§ 16 odst. 1 zákona), odvoláním člena samosprávy kolektivem, vzdáním se členství nebo odchodem odsouzeného z ústavu.

(5) Na správnost tajných voleb členů samosprávy dohlíží volební komise z řad odsouzených. Jejím členem je i příslušný samostatný vychovatel.

HLAVA DEVÁTÁ

KÁZEŇSKÉ ODMĚNY, KÁZEŇSKÉ TRESTY A ZABAVENÍ VĚCI

Kázeňské odměny

§ 60

(1) Kázeňské odměny (§ 19 zákona) má právo udělovat samostatný vychovatel, vychovatel specialista, vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu), ředitel ústavu a ředitel Sboru.

(2) Samostatný vychovatel a vychovatel specialista mají právo udělovat tyto kázeňské odměny:

- a) pochvalu,
- b) mimořádné povolení návštěvy,
- c) mimořádné povolení balíčku,
- d) zvýšení kapesného,
- e) peněžitou nebo věcnou odměnu až do výše 200 Kčs.

(3) Vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu) má právo udělovat kázeňské odměny uvedené v odstavci 2, přičemž peněžitou nebo věcnou odměnu může udělit až do výše 500 Kčs.

(4) Ředitel ústavu a ředitel Sboru mají právo udělovat kázeňské odměny vyplývající ze zákona v plném rozsahu, přičemž peněžita nebo věcná odměna není finančně omezena.

§ 61

(1) O udělení kázeňské odměny se pořídí záznam, který se založí do osobního spisu odsouzeného. Udělení kázeňské odměny, její druh a důvod udělení se zaznamenává do osobní karty odsouzeného. Má-li příslušník Sboru za to, že by odsouzenému měla být udělena vyšší kázeňská odměna, než jakou má právo udělit, postoupí věc nadřízenému příslušníkovi Sboru se širší kázeňskou pravomocí nad odsouzenými.

(2) Pochvala se odsouzenému vysloví ústně, a to buď individuálně nebo před kolektivem odsouzených.

(3) Mimořádné povolení návštěvy se týká pouze jedné návštěvy nad rámec práva odsouzeného na návštěvu; návštěva může být povolena jak osobám blízkým, tak i jiným osobám.

(4) Mimořádné povolení balíčku se může týkat jen jednoho balíčku příslušné váhy.

(5) Kapesné lze zvýšit uvolněním příslušné částky z úložného.

(6) Peněžitou odměnu smí odsouzený použít jako kapesné, požádat o její uložení na konto osobních peněz nebo odeslat rodině, popřípadě osobě, kterou určí.

Kázeňské tresty

§ 62

(1) Kázeňské tresty (§ 20 zákona) má právo ukládat samostatný vychovatel, vychovatel specialista, vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení vazby a trestu), ředitel ústavu a ředitel Sboru.

(2) Samostatný vychovatel a vychovatel specialista mají právo ukládat tyto kázeňské tresty:

- a) důtku,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu jednoho měsíce,
- c) zákaz přijetí balíčku až na dobu šesti týdnů,
- d) umístění do uzavřeného oddělení v mimopracovní době až na 10 dnů.

(3) Vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu) má právo ukládat kázeňské tresty podle zákona s výjimkou umístění do samovazby.

(4) Ředitel ústavu a ředitel Sboru mají právo ukládat kázeňské tresty vyplývající ze zákona v plném rozsahu.

§ 63

(1) O uložení kázeňského trestu je třeba rozhodnout nejpozději do tří dnů od vyšetření kázeňského přestupku. Kázeňský trest nelze uložit, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

(2) Má-li příslušník Sboru za to, že by odsouzenému měl být uložen přísnější kázeňský trest, než jaký má právo uložit, postoupí věc nadřízenému příslušní-

kovi Sboru se širší kázeňskou pravomocí nad odsouzenými.

(3) O kázeňském přestupku odsouzeného se sepíše záznam na předepsaném tiskopise. Ze záznamu musí být zřejmé konkrétní údaje o jednání, v němž je spatřován kázeňský přestupek, včetně označení místa, času, způsobu spáchání přestupku a okolností, za nichž byl přestupek spáchán, popřípadě též předpokládaná pohnutka takového jednání. Důkazní prostředky musí být označeny konkrétně, a to takovým způsobem, aby je bylo možno prověřit. Jsou-li důkazním prostředkem výpovědi svědků, uvede se stručný obsah jejich výpovědi s jejich vlastnoručním podpisem. Doznání odsouzeného nezbavuje příslušného služebního funkcionáře Sboru povinnosti přezkoumat a všemi dostupnými prostředky prověřit všechny okolnosti skutku. Důkazním prostředkem je vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména vlastní zjištění příslušníka Sboru, výpovědi jiných osob, výpovědi odsouzených, věci a listiny, ohledání apod.

(4) Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil. Vyjádření odsouzeného se písemně uvede v „Hlášení ke kázeňskému řízení“ a odsouzený je podepíše s připojením data. Odmítne-li odsouzený vyjádření podepsat, uvede příslušný služební funkcionář Sboru tuto skutečnost v „Hlášení ke kázeňskému řízení“ včetně důvodu odmítnutí a připojí datum a svůj podpis.

(5) Kázeňský trest lze uložit pouze tehdy, je-li vina odsouzeného prokázána. Při rozhodování o uložení kázeňského trestu je příslušník Sboru povinen přihlídnout též k závažnosti kázeňského přestupku a okolnostem, za nichž byl spáchán, jakož i k dosavadnímu chování odsouzeného. Kázeňský přestupek lze řešit též výchovným pohovorem bez uložení kázeňského trestu; tato skutečnost se vyznačí v záznamu o kázeňském přestupku. Rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se vydává písemně a musí obsahovat poučení o opravných prostředcích. Odsouzený potvrdí oznámení rozhodnutí svým podpisem. Odmítne-li, postupuje se obdobně, jako když odsouzený odmítne podepsat své vyjádření.

(6) Odsouzenému se uložení kázeňského trestu sdělí dříve, než se přistoupí k jeho výkonu.

(7) Záznam o uložení kázeňského trestu se založí do osobního spisu odsouzeného; druh a důvod uložení kázeňského trestu se zaznamená do osobní karty odsouzeného.

§ 64

(1) Proti uložení kázeňského trestu má odsouzený právo podat stížnost (§ 22 zákona) do tří dnů od oznámení rozhodnutí, a to písemně nebo ústně. Byla-li stížnost podána písemně, vyznačí se na ní datum jejího podání. O stížnosti podané ústně se učiní zápis do

„Hlášení ke kázeňskému řízení“, v němž se uvedou podstatné důvody stížnosti a datum jejího podání. Stížnost může směřovat jak proti uložení kázeňského trestu, tak i proti jeho druhu a výši. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení propadnutí věci podle § 20 odst. 3 zákona.

(2) O stížnosti proti kázeňskému trestu rozhoduje vždy nejblíže nadřízený příslušník Sboru toho, kdo kázeňský trest uložil.

§ 65

(1) Je-li stížnost proti kázeňskému trestu podána včas, je příslušný služební funkcionář Sboru povinen přezkoumat, zda je nepochybně prokázáno, že se skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, stal, zda jej spáchal odsouzený, zda tento skutek je kázeňským přestupkem, jakož i další okolnosti (§ 63 odst. 5). Současně je povinen přezkoumat, zda nebyla překročena kázeňská pravomoc příslušníka Sboru, který kázeňský trest uložil.

(2) Služební funkcionář Sboru, který má právo rozhodnout o stížnosti proti kázeňskému trestu:

- a) zamítne stížnost, byla-li zaviněním odsouzeného podána opožděně,
- b) zamítne stížnost, jestliže je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným a jeho zavinění nepochybně prokázáno a uložení kázeňského trestu je úměrný závažnosti spáchaného přestupku a je v souladu s posláním nápravně výchovné činnosti,
- c) změní kázeňský trest, jestliže je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným a jeho zavinění nepochybně prokázáno, ale uložení kázeňského trestu není úměrný závažnosti spáchaného přestupku nebo není v souladu s posláním nápravně výchovné činnosti. Změní-li příslušný služební funkcionář Sboru druh nebo výši uložení kázeňského trestu, musí být nový kázeňský trest vždy mírnější než ten, který byl odsouzenému původně uložen,
- d) zruší uložení kázeňského trestu a vrátí věc příslušníku Sboru, který jej uložil, k novému kázeňskému řízení, nebyly-li dostatečně objasněny všechny skutečnosti, které jsou pro uložení kázeňského trestu významné nebo jsou-li dosavadní důkazy pro rozhodnutí nedostatečné. V rámci nového kázeňského řízení nelze odsouzenému uložit kázeňský trest přísnější, než který byl uložen původně. Proti nově uloženému kázeňskému trestu má odsouzený právo podat stížnost,
- e) zruší uložení kázeňského trestu, není-li nepochybně prokázáno, že se odsouzený kázeňského přestupku dopustil.

(3) Rozhodnutí o stížnosti služební funkcionář Sboru stručně písemně odůvodní v „Hlášení o kázeňském řízení“.

§ 66

Při změně nebo zrušení kázeňského trestu podle § 65 odst. 2 písm. c) a d) se původně uložený kázeňský trest, pokud byl již částečně vykonán, do nově uloženého kázeňského trestu započítá, a není-li to možné, přihlídně se k tomu při případném dalším ukládání nového kázeňského trestu nebo udělování kázeňské odměny.

Výkon kázeňských trestů

§ 67

(1) Důtka se odsouzenému vysloví ústně, a to buď individuálně nebo před příslušným kolektivem odsouzených.

(2) Kapesné lze snížit až o jednu třetinu, a to až na dobu tří měsíců. Částka, o kterou se kapesné snižuje uložením kázeňského trestu snížení kapesného, se převede na úložné.

(3) Zákaz přijetí balíčků lze uložit na časově vymezené období, nejvýše na tři měsíce, a týká se takového počtu balíčků, jaké měl odsouzený právo v daném období obdržet.

(4) Věc, o jejímž propadnutí bylo pravomocně rozhodnuto, se spolu s opisem rozhodnutí o propadnutí věci předá příslušnému finančnímu úřadu oprávněnému realizovat propadnutí věci.

§ 68

(1) Uzavřené oddělení je zřízeno ve zvláštní budově nebo ve vyčleněném prostoru ubytoven odděleném od místností, ve kterých jsou odsouzení ubytováni. Prostoru uzavřeného oddělení musí vyhovovat příslušným hygienickým předpisům.

(2) Odsouzený, kterému byl uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení v mimopracovní době, je povinen nastoupit do uzavřeného oddělení v pracovních dnech ihned po skončení pracovní doby a setrvat v něm i ve dnech pracovního klidu a pracovního volna. Při nástupu do uzavřeného oddělení je odsouzený povinen podrobit se důkladné osobní prohlídce osobou stejného pohlaví. Odsouzený má právo účastnit se vycházek v rozsahu 1 hodiny denně, pokud pracuje v uzavřené místnosti. V uzavřeném oddělení není dovoleno kouřit, mít u sebe tabákové výrobky, radiopřijímač a magnetofon, vařit čaj a kávu. Odsouzenému se umožní navštěvovat kurzy, do nichž je zařazen a schůzky psychologické skupiny nebo poradenské skupiny, do které je zařazen.

(3) Při nástupu kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení je odsouzený povinen podrobit se důkladné osobní prohlídce osobou stejného pohlaví. Odsouzenému se odeberou všechny věci, kterých by mohl použít k úmyslnému způsobení újmy na zdraví sobě nebo jinému. Návštěvy se provádějí odděleně od ostatních návštěv, a to za přímého dozoru příslušníka Sboru. Obdrží-li odsouzený balíček, na který má nárok, vydá se mu až po skončení tohoto kázeňského trestu. Jinak je podroben stejným omezením jako v odstavci 2. Odsouzený má právo účastnit se vycházek v rozsahu 1 hodiny denně. Na celou může být umístěn sám, jestliže jsou pro to vážné důvody bezpečnostní nebo nejsou-li ve výkonu tohoto kázeňského trestu současně alespoň dva odsouzení. Odsouzenému se umožní navštěvovat schůzky psychologické skupiny nebo poradenské skupiny, do které je zařazen.

(4) Kázeňský trest umístění do samovazby se vykonává v cele k tomu určené; umísťuje se do ní pouze jeden odsouzený. Odsouzený umístěný do samovazby je podroben týmž omezením, jako při celodenním umístění do uzavřeného oddělení. Odsouzený má právo zúčastnit se vycházky v rozsahu 1 hodiny denně.

§ 69

(1) Výkon kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení v mimopracovní době, celodenního umístění do uzavřeného oddělení a umístění do samovazby se odloží nebo přeruší vždy po dobu dočasné pracovní neschopnosti odsouzeného, eskorty, popřípadě výkonu uloženého přísnějšího kázeňského trestu za nově spáchaný kázeňský přestupek.

(2) Pomine-li důvod, pro který byl výkon kázeňského trestu odložen nebo přerušen, odsouzený kázeňský trest nebo jeho zbytek vykoná, a to popřípadě i v jiném ústavu.

§ 70

Prominutí kázeňského trestu a upuštění od výkonu zbytku kázeňského trestu

(1) O prominutí kázeňského trestu učiní příslušník Sboru, který o něm rozhodl, zápis do „Hlášení ke kázeňskému řízení“ a do osobní karty odsouzeného. Kázeňský trest, který byl prominut, se nevykoná.

(2) Kázeňský trest je oprávněn prominout samostatný vychovatel, do jehož kolektivu je odsouzený zařazen, pokud byl kázeňský trest uložen samostatným vychovatelem, a i dalších příslušníků Sboru ten, který vykonává stejnou nebo vyšší funkci než příslušník Sboru, který kázeňský trest uložil.

(3) Právo rozhodnout o upuštění od výkonu zbytku kázeňského trestu mají příslušníci Sboru uvedení v odstavci 2. Při upuštění od výkonu zbytku kázeňského trestu se postupuje obdobně jako při prominutí kázeňského trestu.

§ 71

Zahlazení kázeňského trestu

(1) O zahlazení kázeňského trestu je oprávněn

rozhodnout příslušník Sboru uvedený v § 70 odst. 2.

(2) Zahlazení kázeňského trestu se vyznačí v „Hlášení ke kázeňskému řízení“, které je založeno v osobním spise odsouzeného a též v osobní kartě odsouzeného, včetně data a důvodu rozhodnutí o zahlazení kázeňského trestu.

(3) Kázeňský trest, který byl zahlazen, se nesmí uvádět v žádném hodnocení odsouzeného a nelze k němu přihlížet při rozhodování o odsouzeném.

§ 72

Zabavení věci

(1) O zabavení věci má právo rozhodnout vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu) a ředitel ústavu.

(2) O stížnosti proti zabavení věci rozhoduje ředitel ústavu. Pokud o zabavení věci rozhodl ředitel ústavu, rozhoduje a takové stížnosti ředitel Sboru.

(3) Rozhodnutí o zabavení věci musí obsahovat zejména přesný popis věci, které se týká, a stručné odůvodnění, včetně označení pachatele kázeňského přestupku, pokud je znám, jakož i osob, kterých se toto rozhodnutí přímo týká, jsou-li známy.

(4) Věc, o jejímž zabavení bylo pravomocně rozhodnuto, se spolu s opisem rozhodnutí o zabavení věci předá příslušnému finančnímu úřadu oprávněnému realizovat zabavení věci.

§ 73

Kázeňské vyřizování přestupků

(1) Spáchá-li odsouzený v době výkonu trestu přestupek ve smyslu zákona o přestupcích, vyřídí se takový přestupek cestou kázeňského řízení a eventuálně uložením kázeňského trestu.

(2) Jde-li o přestupek spáchaný v době před výkonem trestu, nelze jej vyříditi uložením kázeňského trestu ve výkonu trestu.

HLAVA DESÁTÁ

PŘERUŠENÍ VÝKONU TRESTU, UPUŠTĚNÍ OD VÝKONU ZBYTKU TRESTU A PODMÍNĚNÉ PROPUŠTĚNÍ

Přerušení výkonu trestu

§ 74

(1) Při rozhodování o přerušení výkonu trestu podle § 35 a § 36 odst. 1 zákona je ředitel ústavu povinen uvážit, zda je tu předpoklad, že odsouzený přerušeni výkonu trestu nezneužije. Přitom zpravidla přihlíží k chování a projevům odsouzeného ve výkonu trestu,

výsledkům jeho psychologického vyšetření a charakteristice, rodinnému a sociálnímu zázemí a k charakteru jím dříve spáchané trestné činnosti.

(2) Návrh na přerušeni výkonu trestu předkládá zpravidla příslušný samostatný vychovatel, do jehož kolektivu je odsouzený zařazen, a projednává jej komise výchovných pracovníků ve složení zástupce ředitele ústavu (předseda komise), vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu), psycholog, sociální pracovník a příslušný samostatný vychovatel; návrh předkládá komise řediteli ústavu ke konečnému rozhodnutí.

(3) Ústav má právo podle okolností učinit dotaz u příslušného orgánu sociální péče, popřípadě okresního útvaru policie, a to na rodinné poměry odsouzeného nebo další okolnosti důležité pro rozhodnutí o přerušeni výkonu trestu; stanovisko těchto orgánů není pro rozhodnutí ředitele ústavu závazné.

§ 75

K žádosti odsouzeného, popřípadě k vlastnímu návrhu na přerušeni výkonu trestu ze zdravotních důvodů (§ 36 odst. 2 zákona) připojí ředitel ústavu zprávu příslušného lékaře o zdravotním stavu odsouzeného.

§ 76

(1) Naléhavými rodinnými důvody pro přerušeni výkonu trestu jsou skutečnosti, které hluboce zasahují do citového vztahu odsouzeného k blízkým osobám a které zároveň vyžadují neodkladnou přítomnost odsouzeného u rodiny.

(2) Před přerušeni výkonu trestu z naléhavých rodinných důvodů si ředitel ústavu ověří uváděné důvody u příslušných orgánů.

§ 77

(1) O přerušeni výkonu trestu se vždy vyrozumí okresní útvar policie a podle potřeby též sociální kurátor, v jehož obvodu se bude odsouzený zdržovat.

(2) O přerušeni výkonu trestu se vždy vyrozumí též soud, který ve věci rozhodoval v prvním stupni.

§ 78

(1) Každé přerušeni výkonu trestu se eviduje a současně se kontroluje, zda po uplynutí stanovené doby odsouzený nastoupil opět do výkonu trestu.

(2) Nevrátí-li se odsouzený včas z přerušeni výkonu trestu, oznámí se tato skutečnost neprodleně soudu, který výkon trestu přerušil; v případě, že výkon trestu přerušil ředitel ústavu, oznámí se učiní soudu, který byl podle § 77 odst. 2 o přerušeni výkonu trestu vyrozuměn. K tomu, aby byl odsouzený dodán zpět do výkonu trestu, učiní ředitel ústavu potřebná opatření.

ní, zejména požádá orgány policie o dodání odsouzeného do výkonu trestu.

(3) V případě uvedeném v odstavci 2 se tato skutečnost řádně prošetří a předá příslušnému prokurátorovi.

(4) Byl-li přerušen výkon trestu za účelem neodkladného poskytnutí léčebné péče, kterou nelze zajistit ve zdravotnickém zařízení ústavu, a to v důsledku toho, že si odsouzený úmyslně způsobil újmu na zdraví, sdělí se tato okolnost neodkladně prokurátorovi vykonávajícímu dozor nad zachováváním zákonnosti v místě, kde se trest vykonává.

§ 79

(1) Po rozhodnutí o přerušení výkonu trestu podle § 35 a § 36 odst. 1 zákona se vždy odsouzený poučí o všech svých povinnostech během přerušení výkonu trestu, pokud o to požádá, zajistí se též informování blízkých osob odsouzeného o jeho příjezdu a době přerušování výkonu trestu.

(2) Při přerušení výkonu trestu podle § 36 odst. 2 zákona se zajistí:

- a) poučení odsouzeného o jeho povinnostech během přerušení výkonu trestu,
- b) poučení pracovníků zdravotnického zařízení o tom, že odsouzený může být propuštěn z léčebné péče až po dohodě s ředitelem ústavu, který zajistí dopravu odsouzeného zpět do výkonu trestu..

(3) Na dobu přerušení výkonu trestu může být odsouzenému uvolněna z úložného přiměřená finanční částka; její výši určí ředitel ústavu.

§ 80

Upuštění od výkonu zbytku trestu

(1) Pokud odsouzený onemocněl nevléčitelnou životu nebezpečnou chorobou nebo nevléčitelnou chorobou duševní, ředitel ústavu na základě návrhu příslušného lékaře neodkladně předloží soudu podnět k upuštění od výkonu zbytku trestu.

(2) K podnětu podle odstavce 1 se vždy připojí zpráva o zdravotním stavu odsouzeného vypracovaná příslušným lékařem.

Podmíněné propuštění

§ 81

(1) Žádost odsouzeného o podmíněné propuštění musí být zaslána s příslušnými osobními údaji a údaji uvedenými v rozsudku příslušnému soudu, a to nejpozději do tří pracovních dnů po podání. Nejpozději do jednoho týdne po podání žádosti se zpracuje a odešle příslušnému soudu hodnocení odsouzeného. Podá-li

ředitel ústavu vlastní návrh na podmíněné propuštění, připojí hodnocení odsouzeného již k tomuto návrhu. Hodnocení odsouzeného se vypracuje rovněž na dožádání soudu konajícího řízení o podmíněném propuštění, a to nejpozději do jednoho týdne od doručení dožádání.

(2) Hodnocení odsouzeného zpracuje příslušný samostatný vychovatel, do jehož kolektivu je odsouzený zařazen, a projedná je komise výchovných pracovníků uvedená v § 74 odst. 2. Komise může hodnocení vrátit k doplnění nebo přepracování příslušnému samostatnému vychovateli nebo je předloží řediteli ústavu s doporučením ke schválení. Před předložením hodnocení ke schválení řediteli ústavu je komise projedná s odsouzeným, posoudí jeho eventuální námitky, a pokud jim v plném rozsahu nevyhoví, v hodnocení tyto námitky konkrétně uvede, včetně stanoviska k nim. Hodnocení schvaluje a podepisuje ředitel ústavu.

(3) Hodnocení odsouzeného musí být výstižné a objektivní, nesmí v něm být uváděny dohady a domněnky. Musí v něm být zhodnoceno chování odsouzeného ve výkonu trestu a jeho poměr k práci po celou dobu výkonu trestu. Při hodnocení osobních vlastností je třeba využít výsledků psychologického vyšetření odsouzeného. Hodnocení obsahuje též údaje o rodinném a sociálním zázemí odsouzeného, jakož i další okolnosti důležité pro rozhodnutí soudu. Má-li odsouzený uloženo ochranné léčení, které dosud nebylo vykonáno, musí se v hodnocení na tuto skutečnost upozornit. Hodnocení, s výjimkou návrhu ředitele ústavu na podmíněné propuštění, neobsahuje konkrétní doporučení, jak o žádosti rozhodnout; v závěru hodnocení se vždy uvede, jak výkon trestu na odsouzeného zapůsobil z hlediska účelu trestu.

(4) Veřejného zasedání o podmíněném propuštění z výkonu trestu se zúčastní ten samostatný vychovatel, v jehož kolektivu je odsouzený zařazen a v době jeho nepřítomnosti vychovatel, který je pověřen ho zastupovat.

§ 82

Obdobně jako při zpracování hodnocení odsouzeného pro účely řízení konaného o podmíněném propuštění (§ 81), se postupuje při zpracování hodnocení odsouzeného v řízení konaném o žádosti o milost nebo o přerazení odsouzeného do vyšší nebo nižší nápravně výchovné skupiny.

§ 83

Odsouzený se podmíněně propustí na svobodu na písemný příkaz soudu, k němuž je připojeno pravomocné rozhodnutí; oba tyto doklady se založí do osobního spisu odsouzeného. Nabude-li rozhodnutí soudu o podmíněném propuštění právní moci dříve, než je vyhotoveno, zašle se ústavu dodatečně.

HLAVA JEDENÁCTÁ
SKONČENÍ VÝKONU TRESTU
Propuštění odsouzeného na svobodu

§ 84

Odsouzený se z ústavu propustí na svobodu, jestliže:

- a) uplynula doba trestu stanovená v pravomocném a vykonatelném rozhodnutí soudu a není tu nařízení soudu k výkonu dalšího trestu,
- b) tak stanoví písemný příkaz a rozhodnutí soudu nebo prokurátora, aby odsouzený byl propuštěn na svobodu,
- c) tak rozhodl prezident republiky při udělování milosti,
- d) tak rozhodl ministr spravedlnosti.³⁾

§ 85

V rámci vnitřní diferenciacie může být v jednotlivých ústavech vyčleněno oddělení, v němž je činnost příslušníků Sboru zaměřena ve zvýšené míře na přípravu odsouzených pro život na svobodě.

§ 86

(1) Před propuštěním z výkonu trestu se odsouzenému umožní, aby se vykoupal a oholil a provede se u něho výstupní lékařská prohlídka.

(2) Propuštěnému odsouzenému se vydají jeho osobní věci.

§ 87

(1) Před propuštěním z výkonu trestu se s každým odsouzeným provede pohovor, ve kterém se zdůrazní jeho povinnost přihlásit se neprodleně po propuštění z výkonu trestu k pobytu a upozorní se na zákonné podmínky osvědčení se ve zkušební době a zahlazení odsouzení.

(2) Při pohovoru se odsouzený poučí též o tom, že je v jeho zájmu nejpозději do tří pracovních dnů po propuštění z výkonu trestu dostavit se na příslušný orgán policie k vyzvednutí občanského průkazu, ke svému zaměstnavateli nebo na úřad práce, popřípadě k sociálnímu kurátorovi, v jehož obvodě má trvalý pobyt nebo v jehož obvodě si zvolí nové místo pobytu.

(3) Po skončení pohovoru se odsouzenému předloží k podpisu prohlášení, že byl o těchto skutečnostech před propuštěním z výkonu trestu poučen, a vydá se mu potvrzení o jeho propuštění.

§ 88

Odsouzení se z výkonu trestu propouštějí denně v době od 08.00 do 16.00 hodin, a to i ti, jimž výkon trestu končí před 08.00 hodinou následujícího dne.

Postup při úmrtí odsouzeného

§ 89

(1) Pokud odsouzený ve výkonu trestu zemře, provede lékař ohledání zemřelého, a to podle obecně závazných právních předpisů.

(2) U zemřelého odsouzeného se vždy provede pitva.

§ 90

(1) Každé úmrtí odsouzeného se ohlásí příslušnému prokurátorovi, soudu a příslušnému úřadu pověřenému vedením matriky.

(2) Pokud je zde podezření, že smrt odsouzeného nebyla přirozená nebo nastala v souvislosti s trestným činem, uvědomí se též příslušný orgán policie.

(3) O úmrtí odsouzeného se neodkladně uvědomí jeho blízké osoby a oznámí se jim, že si mohou po pitvě tělo zemřelého odsouzeného převzít k pohřbení.

(4) Pokud si blízké osoby převezmou tělo zemřelého odsouzeného k pohřbení, nesou výlohy s tím spojené.

§ 91

Pohřeb zemřelého, pokud nebyl vypraven blízkými osobami, zařizuje ústav, kde odsouzený zemřel. Pohřeb se uskuteční zehem.

ČÁST DRUHÁ

VÝKON TRESTU V JEDNOTLIVÝCH
NÁPRAVNĚ VÝCHOVNÝCH SKUPINÁCH
A U SPECIFICKÝCH KATEGORIÍ
ODSOUZENÝCH

HLAVA PRVNÍ

OBECNÉ USTANOVENÍ

§ 92

(1) Pokud se v této části nestanoví jinak, použijí se pro výkon trestu v jednotlivých nápravně výchovných skupinách předchozí ustanovení této vyhlášky.

(2) V rámci vnitřní diferenciacie se mohou zřizovat při jednotlivých ústavech otevřená nebo polootevřená oddělení.

³⁾ § 327 a 367 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) - (úplné znění č. 158/1992 Sb.).

(3) Otevřeným oddělením se rozumí penitenciární zařízení, ve kterém nejsou instalovány materiální (ženijně technické) ani personální (ozbrojené strážce) prostředky k zabránění útěku odsouzených.

(4) V polootevřeném oddělení nejsou instalovány materiální (ženijně technické) ani personální (ozbrojené strážce) prostředky k zabránění útěku odsouzených, ale kontrolou a dohledem nad jejich činností jsou pověřeni vychovatelé.

(5) Pokud odsouzený, který byl umístěn do otevřeného nebo polootevřeného oddělení, porušuje stanovený pořádek a kázeň nebo neplní své povinnosti, může být rozhodnutím vedoucího tohoto oddělení přerazen, popřípadě přemístěn do uzavřeného ústavu.

HLAVA DRUHÁ

VÝKON TRESTU V PRVNÍ NÁPRAVNĚ VÝCHOVNÉ SKUPINĚ

Výkon trestu v ústavech první nápravně výchovné skupiny

§ 93

(1) Odsouzení nejsou uzamykáni v celách nebo ložnicích, ani v ubytovnách a v denní době (od budíčku do večerky) mají povolen pohyb v prostorách ústavu.

(2) Odsouzení pracují převážně na pracovištích mimo ústav, a to i neoplocených.

(3) Odsouzeným v ústavech první nápravně výchovné skupiny lze povolit volný pohyb mimo ústav při plnění pracovních úkolů.

§ 94

(1) Odsouzení mohou přijímat návštěvy blízkých osob jednou za dva týdny. Návštěva se uskutečňuje zpravidla bez přímého dozoru příslušníka Sboru ve vymezeném prostoru ústavu a umožní se v rozsahu nejméně dvou hodin v mimopracovní době. Odsouzeným se může povolit použít při návštěvě občanský oděv.

(2) Odsouzený má právo na přijetí balíčku do hmotnosti 5 kg jednou za dva týdny.

§ 95

Výkon trestu v polootevřených odděleních první nápravně výchovné skupiny

(1) Do polootevřeného oddělení lze umísťovat odsouzené zařazené do první nápravně výchovné skupiny, a to buď přímo na návrh diagnostického střediska, nebo pokud je toto umístění doporučeno ve vstupním psychologickém vyšetření osobnosti odsouzeného, zejména v případě odsouzených, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé.

(2) Nápravně výchovná činnost v polootevřeném oddělení je zaměřena na rozvoj pozitivních vlastností osobnosti odsouzených.

(3) Samospráva odsouzených projednává všechny otázky organizace života odsouzených a světuje se jí realizace některých kulturně osvětových akcí. V polootevřeném oddělení se zřizuje jen jedna samospráva.

(4) Omezení odsouzených umístěných v polootevřeném oddělení se zmírňují takto:

- a) odsouzení pracují na pracovištích bez přímého střežení,
- b) pohyb odsouzených v prostorách oddělení není omezen, ložnice ani ubytovny se nezamykají, ložnice si mohou odsouzení v době své nepřítomnosti zamykat podle svého uvážení,
- c) odsouzení jsou ubytováni na ložnicích, jejichž kapacita je jedno až čtyři místa, ve skříňkách mají uloženy všechny osobní věci včetně občanského oděvu. Zařízení ložnic se neliší od běžného internátního ubytování,
- d) v mimopracovní době je možno organizovat i akce mimo oddělení, přičemž se vyžaduje účast příslušníka Sboru zařazeného k výkonu služby (práce) na oddělení výkonu trestu,
- e) v mimopracovní době mohou odsouzení nosit občanský oděv v době návštěv a při účasti na akcích mimo oddělení pořádaných v rámci kulturně výchovné práce,
- f) návštěvy odsouzených se uskutečňují jednou za 14 dní. Vedoucí oddělení může jednou za měsíc povolit odsouzenému z výchovných důvodů v souvislosti s návštěvou volný pohyb mimo oddělení nejdéle na dobu 48 hodin; o povolení volného pohybu se odsouzenému vydá potvrzení, ze kterého je zřejmé, kde a po jakou dobu se bude zdržovat. Návštěvy na oddělení se uskutečňují ve vymezeném prostoru ústavu. V době návštěv mohou být odsouzení podle svého rozhodnutí ustrojeni v občanském oděvu.

§ 96

Výkon trestu v otevřených odděleních první nápravně výchovné skupiny

(1) Do otevřeného oddělení lze umísťovat odsouzené zařazené do první nápravně výchovné skupiny, a to přímo na základě výsledků vyšetření v diagnostickém středisku, jestliže byli odsouzeni:

- a) za trestné činy spáchané z nedbalosti,
- b) za úmyslné trestné činy, pokud umístění do tohoto oddělení je odůvodněné s ohledem na výsledky psychologického vyšetření.

(2) Nápravně výchovná činnost v otevřeném oddělení je zaměřena na rozvoj pozitivních vlastností osobnosti odsouzených.

(3) Samospráva odsouzených projednává všechny otázky organizace života odsouzených a svěřuje se jí realizace některých kulturně osvětových akcí. V otevřeném oddělení se zřizuje jen jedna samospráva.

(4) Omezení odsouzených umístěných v otevřeném oddělení první nápravně výchovné skupiny se zmírňují takto:

- a) odsouzení pracují převážně na pracovištích mimo toto oddělení bez dozoru příslušníka Sboru, vydávají se jim individuální nebo hromadné propustky s vyznačením prostoru, ve kterém se mohou pohybovat,
- b) pohyb odsouzených v prostorách oddělení není omezen, ložnice ani ubytovny se nezamykají; ložnice si mohou odsouzení v době své nepřítomnosti zamykat podle svého uvážení,
- c) odsouzení jsou ubytováni na ložnicích, jejichž kapacita je jedno až čtyři místa, ve skříňkách mají uloženy všechny osobní věci včetně občanského oděvu. Zařízení ložnic se neliší od běžného internátního ubytování,
- d) odsouzeným se v mimopracovní době umožňuje volný pohyb mimo toto oddělení za účelem účasti na akcích kulturně výchovných a osvětových, sportovních nebo na zájezdech na základě povolení vedoucího tohoto oddělení, který rozhodne, zda se akce spolu s odsouzenými zúčastní i samostatný vychovatel; k tomu účelu se vydá hromadná propustka,
- e) návštěvy odsouzených se uskutečňují jednou za týden. Vedoucí oddělení může jednou za měsíc povolit odsouzenému z výchovných důvodů v souvislosti s návštěvou volný pohyb mimo oddělení nejdéle na dobu 48 hodin; o povolení volného pohybu se odsouzenému vydá potvrzení, ze kterého je zřejmé, kde a po jakou dobu se bude zdržovat. Návštěvy na oddělení se uskutečňují bez přímého dozoru příslušníka Sboru ve vymezeném prostoru ústavu. V době návštěv jsou všichni odsouzení ustrojeni v občanském oděvu.

HLAVA TŘETÍ

VÝKON TRESTU VE DRUHÉ NÁPRAVNĚ VÝCHOVNĚ SKUPINĚ

Výkon trestu v ústavech druhé nápravně výchovné skupiny

§ 97

(1) Odsouzení jsou uzamykáni na ubytovnách nebo v jejich oddělených částech. Pohyb odsouzených v ústavu se koná zásadně pod dohledem příslušníka Sboru.

(2) Odsouzení pracují na pracovištích uvnitř ústa-

vu nebo mimo ústav; pracoviště mimo ústav mohou být také neoplocená.

(3) Volný pohyb mimo ústav při plnění pracovních úkolů se vybraným odsouzeným povoluje jen výjimečně.

§ 98

(1) Odsouzení mohou přijímat návštěvy blízkých osob jednou za měsíc. Návštěva se uskutečňuje zpravidla za přítomnosti příslušníka Sboru a umožní se v rozsahu nejméně dvou hodin v mimopracovní době.

(3) Odsouzený má právo na přijetí balíčku do hmotnosti 5 kg jednou za měsíc.

§ 99

Výkon trestu v polootevřeném oddělení druhé nápravně výchovné skupiny

(1) Do polootevřeného oddělení lze umísťovat odsouzené zařazené do druhé nápravně výchovné skupiny přímo, pokud to nevyklučuje vstupní psychologické vyšetření jejich osobnosti a jde-li o odsouzené, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé.

(2) Do polootevřeného oddělení lze přemístit z podnětu samostatného vychovatele na základě rozhodnutí ředitele ústavu odsouzené zařazené do druhé nápravně výchovné skupiny, u kterých lze předpokládat, že by toto přemístění bylo žádoucí z hlediska dosažení účelu výkonu trestu a že není potřebné uplatnění bezpečnostních opatření k zabránění útěku takových odsouzených.

(3) Nápravně výchovná činnost v polootevřeném oddělení je zaměřena na rozvoj pozitivních vlastností osobnosti odsouzených.

(4) V polootevřeném oddělení se zřizuje jedna samospráva odsouzených, která se podílí na organizaci života odsouzených a může i samostatně realizovat některé akce z programu kulturně výchovné práce.

(5) Omezení odsouzených umístěných v polootevřeném oddělení se zmírňují takto:

- a) odsouzení pracují zpravidla na pracovištích bez přímého střežení,
- b) pohyb odsouzených v prostorách oddělení je volný, ubytovny odsouzených se zamykají pouze v době nočního odpočinku,
- c) v mimopracovní době je možno organizovat i akce mimo oddělení, přičemž se vyžaduje účast příslušníka Sboru zařazeného k výkonu služby (práce) na oddělení výkonu trestu,
- d) v mimopracovní době mohou odsouzení při hromadných kulturně společenských akcích a návštěvách nosit občanský oděv,
- e) odsouzení jsou ubytováni v ložnicích, jejichž zařízení se neliší od běžného internátního ubytování,

f) návštěvy odsouzených se uskutečňují jednou za měsíc. Vedoucí oddělení může jednou za dva měsíce povolit odsouzenému z výchovných důvodů v souvislosti s návštěvou volný pohyb mimo oddělení nejdéle na dobu 24 hodin; o povolení volného pohybu se odsouzenému vydá potvrzení, ze kterého je zřejmé, kde a po jakou dobu se bude zdržovat. Návštěvy na oddělení se uskutečňují ve vymezeném prostoru ústavu. V době návštěv mohou být odsouzení podle svého rozhodnutí ustrojeni v občanském oděvu.

HLAVA ČTVRTÁ

VÝKON TRESTU VE TŘETÍ NÁPRAVNĚ VÝCHOVNÉ SKUPINĚ

Výkon trestu v ústavech třetí nápravně výchovné skupiny

§ 100

(1) Ložnice odsouzených mohou být na základě rozhodnutí ředitele ústavu uzamykány. Pohyb odsouzených mimo oddělení se koná pod dohledem příslušníka Sboru.

(2) Odsouzení pracují na pracovištích uvnitř ústavu, výjimečně mohou pracovat i mimo ústav.

(3) Volný pohyb odsouzených mimo ústav se nepovoluje ani při plnění pracovních úkolů.

§ 101

(1) Odsouzení mohou přijímat návštěvy blízkých osob jednou za 6 týdnů. Návštěva se uskutečňuje pod dohledem příslušníka Sboru a umožní se v rozsahu nejmeně dvou hodin v mimopracovní době.

(2) Odsouzený má právo na přijetí balíčku do hmotnosti 5 kg jednou za 6 týdnů.

HLAVA PÁTÁ

VÝKON TRESTU U ŽEN

§ 102

(1) Pokud se v této hlavě nestanoví jinak, použijí se pro výkon trestu u odsouzených žen ustanovení této vyhlášky.

(2) Při výkonu trestu u odsouzených žen se přihlíží k fyziologickým a psychologickým zvláštěm žen, jakož i k jejich věku (§ 9a zákona).

§ 103

(1) Ložnice, ve kterých jsou ubytovány odsouzené ženy, jsou vybaveny stejně jako ložnice v polootevřených odděleních, v ubytovně odsouzených žen se vy-

tvorí podmínky pro praní osobního prádla, vykonávání drobných oprav osobních věcí a pro denní koupání.

(2) Při úpravě zevnějšku odsouzených žen se umožňuje používání vlastních kosmetických přípravků. Úprava vlasů se neomezuje, k tomu účelu mohou odsouzené ženy mít u sebe vlastní vysoušeč vlasů a nartáčky.

HLAVA ŠESTÁ

VÝKON TRESTU U MLADISTVÝCH

§ 104

Obecné ustanovení

(1) Pokud se v této hlavě nestanoví jinak, použijí se pro výkon trestu u mladistvých odsouzených ustanovení této vyhlášky vztahující se na výkon trestu v první nápravně výchovné skupině.

(2) Při výkonu trestu u mladistvých se uplatňují způsoby zacházení, které minimalizují negativní účinky jejich izolace od společnosti. V této souvislosti se výchovně působí na mladistvé orientuje zejména na zvyšování vědomí odpovědnosti a samostatnosti, na získávání kvalifikace a pozitivního vztahu k práci, vzdělávání a rozvíjení společensky prospěšné zájmové činnosti.

§ 105

Vnitřní diferenciací mladistvých

(1) Za účelem prohloubení nápravně výchovné činnosti se mladiství rozdělují v ústavu do diferenciací skupin.

(2) Do první diferenciací skupiny se zařazují mladiství mentálně vyspělejší, kteří se dále rozdělují na podskupinu s příznivou prognózou vychovatelnosti a na podskupinu nesnadněji vychovatelných.

(3) Do druhé diferenciací skupiny se zařazují mladiství mentálně podprůměrní až defektní, kteří se dále rozdělují na podskupinu s příznivou prognózou vychovatelnosti a na podskupinu nesnadněji vychovatelných.

(4) V obou základních diferenciací skupinách se vytvářejí výchovné družiny mladistvých, které nesmějí mít víc než 10 osob, pouze ve výjimečných případech může být tento počet dočasně až dvojnásobný. Při vytváření těchto skupin se bere zřetel zejména na vzdělání, úroveň pracovních schopností a psychologickou charakteristiku mladistvého. Každá výchovná družina je přidělena do péče jednoho samostatného vychovatele.

§ 106

Návštěvy mladistvých

(1) Trvání návštěvy blízkých osob je omezeno

dobou návštěvních hodin stanovených v ústavu. Mladiství, kteří mají návštěvu, mohou být ustrojeni do občanského oděvu. Návštěva se uskutečňuje zpravidla bez přímého dozoru příslušníka Sboru ve vymezeném prostoru ústavu.

(2) Návštěvníkům se umožní účast na kulturních a sportovních vystoupeních mladistvých, jakož i prohlídka zařízení ústavu, školy a pracoviště pro mladistvé.

(3) Na návrh samostatného vychovatele může ředitel ústavu povolit mladistvému v souvislosti s návštěvou volný pohyb mimo ústav, a to nejdéle na dobu 12 hodin.

§ 107

Kulturně výchovná práce

(1) Posláním kulturně výchovné práce je zvyšovat kulturní úroveň mladistvých, jejich právní vědomí, umožnit jim osvojování si mravních norem a pozitivně formovat jejich občanské postoje a morálku. K dosažení těchto cílů se využívají všechny formy kulturně výchovného a osvětového působení.

(2) Pro mladistvé přijaté nebo zařazené do některé z forem vzdělávání je toto vzdělávání povinné; po dobu jeho trvání se mladiství nezařazují do práce a jejich výuka probíhá formou denního studia.

(3) Mladistvému lze povolit denní vycházku do školy mimo ústav.

§ 108

Zájmová činnost

(1) Zájmová činnost se u mladistvých organizuje a provádí podle jejich individuálních předpokladů, zájmů a potřeb. Uskutečňuje se individuální formou nebo účastí na činnosti zájmových kroužků, jejichž počet a obsahové zaměření jsou určovány aktuálním složením mladistvých a strukturou jejich zájmů.

(2) Každý mladistvý má právo se rozhodnout, ve kterém zájmovém kroužku bude pracovat, přičemž může pracovat souběžně i ve více zájmových kroužcích.

§ 109

Příprava na propuštění

(1) Zvláštní pozornost se věnuje přípravě mladistvých na propuštění z výkonu trestu, a to zejména obsahovým zaměřením skupinových výchovných postupů a individuálního poradenství, jakož i účasti na společenských, kulturních, popřípadě jiných akcích mimo ústav v doprovodu samostatného vychovatele.

(2) Na základě analýzy sociální situace mladistvého po propuštění projedná ústav s příslušným státním orgánem umístění mladistvého do učebního nebo pra-

covního poměru, popřípadě i poskytnutí vhodného ubytování.

§ 110

Kázeňské tresty

(1) Samostatný vychovatel má právo uložit mladistvému tyto kázeňské tresty:

- a) důtku,
- b) snížení kapesného až o jednu třetinu, a to až na dobu dvou měsíců,
- c) propadnutí věci,
- d) umístění do uzavřeného oddělení v mimopracovní době až do 10 dnů.

(2) Vedoucí oddělení výkonu trestu (oddělení výkonu vazby a trestu), ředitel ústavu a ředitel Sboru mají právo ukládat mladistvým kázeňské tresty v plném rozsahu vyplývajícím ze zákona.

§ 111

Podle § 104 až 110 se postupuje, jestliže mladistvý vykonává trest v nápravně výchovném ústavu pro mladistvé.

HLAVA SEDMÁ

VÝKON TRESTU U ODSOUZENÝCH VYŽADUJÍCÍCH SPECIFICKÉ VÝCHOVNÉ METODY

§ 112

Ochranné léčení ve výkonu trestu

(1) Je-li odsouzenému současně s výkonem trestu uloženo ochranné léčení, může být zařazen k výkonu trestu do ústavu, ve kterém lze takové léčení vykonat.

(2) Způsob výkonu ochranného léčení ve výkonu trestu a součinnost s orgány státní zdravotní správy stanoví zvláštní předpis.

Výkon trestu u odsouzených s psychopatickými poruchami

§ 113

Odsouzení, u nichž byly na základě psychiatrického nebo psychologického vyšetření diagnostikovány psychopatické poruchy vyžadující specifický výchovný postup, mohou být podle charakteru psychopatické poruchy zařazeni do samostatného výchovného kolektivu odsouzených v ústavu.

§ 114

(1) Odsouzení, u nichž byly na základě psychiatrického nebo psychologického vyšetření diagnostiko-

vány méně výrazné psychopatické poruchy vyžadující specifický výchovný přístup, jsou v ústavu za tímto účelem zpravidla zařazováni do samostatných výchovných kolektivů odsouzených.

(2) Odsouzení se zvláště výraznými psychopatickými poruchami, kteří nejsou způsobilí pro své specifické odchylnosti vyhovět požadavkům běžného výkonu trestu, jsou zpravidla zařazováni do specializovaného oddělení v určeném ústavu. U těchto odsouzených jsou uplatňovány specifické léčebné a výchovné postupy založené na principech skupinového ovlivňování a sociálního učení. Tyto postupy zabezpečuje tým výchovných pracovníků pod vedením psychologa společně s týmem zdravotnických pracovníků pod vedením psychiatra.

(3) Odsouzení uvedení v odstavci 2, s nimiž nelze pracovat na bázi skupinových metod a u nichž je psychopatie doprovázena defektem inteligence, organickým poškozením centrální nervové soustavy nebo jinými změnami způsobenými dlouhodobou závislostí na alkoholu, toxických látkách apod., jsou zařazováni do specializovaného oddělení v určeném ústavu. Uplatňuje se u nich individuální přístup a preference psychotherapeutických prvků.

(4) S ohledem na stav nápravně výchovné činnosti a potřebu prohloubení specializovaného působení lze odsouzené s psychopatickými poruchami přemístit na doporučení komise zdravotnických a výchovných pracovníků do jiného ústavu, ve kterém je zřízeno oddělení s příslušným typem specializovaného zacházení.

Zvláštní dohled

§ 115

(1) U odsouzených, u nichž je na základě dosavadního chování ve výkonu trestu zjevné, že zvláště negativně působí na ostatní odsouzené, rozhodne ředitelství Sboru na návrh ředitele ústavu, že se takový odsouzený umístí do oddělení pro odsouzené vyžadující zvláštní dohled (dále jen „oddělení se zvláštním dohledem“), která se mohou zřizovat v ústavech druhé a třetí nápravně výchovné skupiny.

(2) Návrh ředitele ústavu musí být doložen psychologickým vyšetřením, z něhož vyplývá, že u odsouzeného nelze toto opatření nahradit jiným způsobem.

§ 116

(1) Odsouzení umístění na oddělení se zvláštním dohledem:

- a) jsou ubytováni odděleně od ostatních odsouzených, a to i ve zdravotnickém zařízení Sboru, jsou-li k tomu podmínky,
- h) pracují na zvlášť k tomu účelu zřízeném pracovišti, popřípadě mohou přidělenou práci vykonávat na ložnicích,

- c) jsou zpravidla pod přímým dohledem příslušníka Sboru,
- d) jsou na ložnicích uzamykáni,
- e) nemají povoleno pořádat vlastní kulturní a zábavné pořady, zájmovou činnost mohou vykonávat na základě povolení příslušného funkcionáře ústavu, a to pouze na ložnicích,
- f) nejsou zařazováni do vyučovacích kursů,
- g) mohou sledovat televizní pořady a filmová představení pouze na základě povolení příslušného funkcionáře ústavu.

(2) Kázeňské tresty umístění do uzavřeného oddělení a umístění do samovazby se u odsouzených umístěných do oddělení se zvláštním dohledem vykonávají odděleně od ostatních odsouzených.

§ 117

(1) Důvodnost setrvání v oddělení se zvláštním dohledem přezkoumává ředitel ústavu nejméně jednou za tři měsíce, a to na základě hodnocení chování odsouzeného a psychologického nebo psychiatrického vyšetření.

(2) Rozhodnutí o vynětí odsouzeného z oddělení se zvláštním dohledem vydává ředitelství Sboru na základě návrhu ředitele ústavu nebo i bez tohoto návrhu.

HLAVA OSMÁ

VÝKON TRESTU U ODSOUZENÝCH SE SNÍŽENOU PRACOVNÍ SCHOPNOSTÍ A POSTIŽENÝCH VADAMI

§ 118

(1) Do ústavů zvlášť k tomu určených nebo do zvláštního oddělení ústavu se umísťují odsouzení, kteří podle posudku příslušného lékaře jsou trvale neschopni jakékoliv soustavné práce nebo trpí dlouhodobě závažnou chorobou, která podstatně snižuje jejich pracovní schopnost nebo vyžaduje soustavně léčebně preventivní opatření, jakož i odsouzení muži starší 65 let a odsouzené ženy starší 60 let.

(2) Odsouzeným uvedeným v odstavci 1 je poskytováno sociální kapesné.

§ 119

(1) Práva a omezení stanovená pro nápravně výchovnou skupinu, do které byli odsouzení uvedeni v § 118 umístění, zůstávají nedotčena.

(2) Při výkonu trestu se u odsouzených uvedených v § 118 uplatňují tyto zásady:

- a) odsouzení se umísťují do ložnic s přihlédnutím

- k jejich zdravotnímu stavu a k nápravně výchovné skupině, do níž jsou zařazeni,
- b) na návrh ústavního lékaře nebo na vlastní žádost a se souhlasem tohoto lékaře mohou vykonávat vhodnou činnost uvnitř ústavu, výjimečně i mimo ústav,
- c) nelze jim uložit kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení a samovazby,
- d) kontrola početního stavu se provádí přímo na ložnicích,
- e) zájmová tělovýchova se neorganizuje, podle rozhodnutí a pokynů lékaře se provádí léčebně preventivní a rehabilitační péče,
- f) mohou se účastnit vycházek, umožňuje-li jim to jejich zdravotní stav,
- g) podle zájmu se jim nabídnou vhodné kulturně výchovné a zájmové akce.

HLAVA DEVÁTÁ

VÝKON VÝJIMEČNÉHO TRESTU

§ 120

(1) Odsouzení, kterým byl uložen výjimečný trest,⁴⁾ jsou umísťováni do určeného ústavu nebo oddělení.

(2) V rámci určeného ústavu se tito odsouzení rozdělují do skupin, ve kterých zpravidla společně pracují a jsou společně ubytováni. Umísťování odsouzených do jednotlivých skupin se provádí podle kritérií stanovených zákonem tak, aby byli odděleni od ostatních odsouzených zejména silně narušení odsouzení se sklonem k násilnému jednání, popřípadě odsouzení s výraznými psychopatickými rysy.

(3) V ústavním řádu se stanoví podrobnější podmínky vnitřní diferenciaci odsouzených tak, aby během výkonu výjimečného trestu měl odsouzený možnost být na základě slušného chování a úspěšného průběhu nápravně výchovné činnosti přeřazen do skupiny s větším rozsahem práv a mírnějším režimem.

§ 121

(1) Odsouzení uvedení v § 120 odst. 1 jsou zpravidla umístěni v ložnici samostatně a v době stanovené

ústavním řádem a časovým rozvrhem dne je jim umožněno navštěvovat kulturní a společenské místnosti společně s ostatními odsouzenými zařazenými v příslušné skupině.

(2) V ložnicích jsou odsouzení v noční době vždy uzamykáni. O uzamykání ložnic v denní době rozhoduje ředitel ústavu.

(3) Ložnice jsou vybaveny odděleným WC, umyvadlem, popřípadě sprchou, dále lůžkem, skříní a dalším potřebným nábytkem (židle, stůl), rozhlasovým, popřípadě i televizním přijímačem. Prostory ložnic musí vyhovovat příslušným hygienickým předpisům, podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

§ 122

Návštěvy odsouzených vykonávajících výjimečný trest se uskutečňují odděleně od ostatních odsouzených a za přímého dozoru příslušníka Sboru.

§ 123

Kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení a umístění do samovazby se u těchto odsouzených vykonává odděleně od ostatních odsouzených, kteří vykonávají stejný druh kázeňského trestu.

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 124

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se úplné znění Řádu výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech, jak vyplývá ze změn a doplňků provedených později vydanými předpisy (rozkaz ministra spravedlnosti ČSR č. 26/1971, 27/1972, 13/1972 a 11/1973), vydané sbírkou rozkazů ministra spravedlnosti ČSR č. 17 ze dne 6. 8. 1973 a registrované v částce 32 Sbírky zákonů z roku 1973.

§ 125

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 1992.

Ministr:

Novák v. r.

⁴⁾ § 29 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

OZNÁMENÍ

Ministerstvo zdravotnictví České republiky vydává přílohy vyhlášek MZ ČR, kterými se provádějí ustanovení § 13 odst. 3 a 4 zákona ČNR č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění. Jedná se o přílohu k vyhlášce MZ ČR, kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, a přílohu k vyhlášce MZ ČR, kterou se vydává seznam léčiv a prostředků zdravotnické techniky.

Uvedené přílohy vyjdou jako 3 samostatné publikace nákladem SEVT Praha; odborná veřejnost může uplatnit své písemné požadavky na adrese SEVT, Pekařova 4, 181 06 Praha 8 – Bohnice, a to podle titulového rozlišení:

SEVT 98 588 0 - Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami - formát A5, cca 270 stran, vyjde 06/92

SEVT 98 589 0 - Seznam léčiv a prostředků zdravotnické techniky
(obsahuje část I - Léčiva
a část II - Prostředky zdravotnické techniky)
formát A5, cca 550 stran, vyjde 07/92

SEVT 98 590 0 - Seznam léčiv a prostředků zdravotnické techniky
(obsahuje část III - Stomatologické výrobky)
formát A5, cca 100 stran, vyjde 07/92.

Za hotové k dostání v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9 - Praha 4, Jihlavská 405 - Brno, Česká 14 - Karlovy Vary, Sokolovská 53 - České Budějovice, Hradební ul. - a ve vybraných knihkupectvích.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 540,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamacie je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41 až 9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9, telefon (02) 53 38 41-9 - Praha 4, Jihlavská 405, telefon (02) 692 82 87 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilony - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. října 10 - Plzeň, Admina, spol. s r. o., Škroupova 18.